

Kandidatuppsats

Journalistprogrammet Høstterminen 2014

Institutionen för journalistik, medier och kommunikation

Göteborgs universitet

JMG

En vass striker eller anfallare?

En kandidatuppsats om lånordens förekomst i
svenska fotbollstexter

Författare: Philip Trollér & Jasmin Frljevic

Handledare Orla Vigsö

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Abstract

Authors: Philip Trollér & Jasmin Frljevic

Title: A sharp striker or forward

Level: Bachelor of Journalism

Location: University of Gothenburg

Language: Swedish

Number of pages: 62

All throughout time the Swedish language has been influenced by various external languages. And throughout the years many loanwords have been introduced to the Swedish vocabulary. And this phenomenon occurs in the texts written by Swedish sport journalists. But in what extent do loanwords from the English vocabulary occur in texts written by Swedish sportjournalists, in what types of texts they can be found. And also why the usage of loanwords occur.

The purpose of our study is to find out how frequent English loanwords are in Swedish sports journalism. We carried out a quantitative content analysis on two major Swedish newspapers, Dagens Nyheter and Aftonbladet, in their coverage of the World Cup in football the years 2006 and 2014. And also if there is a difference between the Swedish daily press and the Swedish evening papers.

We analyzed 495 articles in total, during these two world cups, and found that loanwords appeared in 20 percent of these 495 articles. Where most of these loanwords were found when the World Cup 2006 was analyzed. And primarily in chronicles. We also found that the amount of texts written about the World Cup 2014 was smaller.

Our conclusions are that the usage of loanwords is primarily because sports journalists need a broad vocabulary when writing about sports. They are used in order to produce a better text and also create a feeling for their readers. When it comes to the usage of direct quotations from English phrases these might be misinterpreted if they are translated to Swedish, and also lose what the meaning of the usage was. To create a feeling for the readers.

Keywords: *Football, Sports journalism, loanwords, Aftonbladet, Dagens Nyheter, media, Swedish press.*

Innehåll

1. INLEDNING	5
2. BAKGRUND	7
2.1 LÅNORD I SVENSKA SPRÅKET	7
2.2 FOTBOLLEN FÖDDES I 1800-TALET I STORBRITANNIEN	8
3. SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	10
4. TIDIGARE FORSKNING	12
5. TEORI	14
5.1 LÅNORD	14
5.2 MEST VANLIGA TYPERNA AV LÅNORD	14
5.3 VEM LÅNAR ORD	15
5.4 VAD INNEBÄR ANVÄNDANDET AV LÅNORD FÖR SVENSKA SPRÅKET	15
5.5 SPORTSPRÅKETS IDENTITET	15
5.6 LÅNORD I SPORTSPRÅKET	16
5.7 KATEGORI AV LÅNORD	18
5.8 FÖREKOMST AV LÅNORD	19
5.9 DAGSPRESS KONTRA KVÄLLSPRESS	19
6. METOD OCH MATERIAL	21
6.1 METOD	21
6.2 MATERIAL	21
6.2.1 Analysenheter och urval	21
6.2.2 Redaktionellt material	22
6.2.3 Två mästerskap	22
6.2.4 Dagspress/Kvällspress	23
6.2.5 Typer av ordlån	23
6.2.6 Kodbok/Variabler	24
6.2.6.1 Tidning (V2)	24
6.2.6.2 Typ av artikel (V4)	24
6.2.6.3 Typ av lånord: Lån med svenska synonymer(V6), Blandlån(V7), Direktlån(V16)	25
6.2.6.4 Totala antalet ordlån (V17)	25
6.2.7 Objektivitet:	26
6.2.8 Reliabilitet	27
6.2.9 Validitet	27
6.2.10 Materialinsamling från Retriever och arkivet	27
7. RESULTAT	28
7.1 ANTALET TEXTER UNDER DE BÅDA MÄSTERSKAPEN	28
7.2 TYPER AV TEXTER	29
7.3 VEM ÄGER MATERIALET?	31
7.4 FÖREKOMST AV LÅNORD	31
7.4.1 FÖRÄNDRING 2006 TILL 2014	32
7.4.2 SKILLNAD MELLAN TIDNINGARNA	34
7.5 TYPER AV LÅNORD	35

7.5.1 Ordlån med svenska synonymer	35
7.5.2 Blandlån	37
7.5.3 Direkta lånord	37
7.6 DIREKTA CITAT	39
7.7 ORDKLASSER	42
7.7.1 Adjektiv	42
7.7.2 Substantiv	43
8 ANALYS	44
8.1 VARFÖR SKILJER DET SIG ÅT MELLAN DAGSPRESS OCH KVÄLLSPRESS?	44
8.2 VARFÖR HAR DET BLIVIT FÄRRE LÅNORD?	45
8.3 VARFÖR HAR LÅNORDEN ANVÄNTS? VAD FÖR TYPER AV LÅN ANVÄNDS?	45
8.4 VARFÖR SKILJER DET SIG ÅT INOM DE OLIKA ARTIKELTYPERNA?	48
8.5 CITATENS FÖREKOMST	49
8.6 VILKA ORDKLASSER KOMMER DE IFRÅN?	50
9 SLUTDISKUSSION	51
9.1 FÖRSLAG PÅ VIDARE FORSKNING	53
REFERANSLISTA	55
BILAGOR	56
BILAGA 1 FULLSTÄNDIG KODBOK	56
BILAGA 2 ANVÄNDA LÅNORD	58
BILAGA 3 ANTAL BLANDLÅN	61

1. Inledning

Svenska språket är under ständig förändring. Nya ord och uttryck anammas hela tiden, samtidigt som vissa termer förlegas och glöms bort. Det är en process som pågår oavbrutet. Flertalet studier har behandlat den språkliga utvecklingen, vad det är som händer och hur förändringarna ser ut. Att låna in ord från andra språk är en influens i svenskan som alltid har existerat. Språket är fullt av ord som har sina rötter i bland annat franskan, tyskan, och inte minst i engelskan.

I den här uppsatsen är det just lånord i svenska språket som behandlas. I vilken utsträckning förekommer de? Det material som granskas är journalistiska texter, just eftersom att journalistiska produkter inte sällan ligger i framkant när det gäller tillämpande av nya och moderna språkliga uttryck.

Något som inte minst gäller sportjournalistiken, en genre inom journalistiken som har en ganska annorlunda språklig ton i jämförelse med andra journalistiska områden. Det är mycket facktermer inom sporten, men samtidigt har sportspråket förändrats över tid. Från att reporterna refererade och höll sig till att ge ett korrekt återberättande av idrottshändelserna har det numera i stället blivit ett språk som mer handlar om att dramatisera idrotten och bygga upp förväntningar och spänning med ett mer ledigt och målade språk (Wallin, 1998:250ff).

Intresset för användandet av lånord inom sportjournalistik är något som är gemensamt hos författarna för uppsatsen. Vi upplever att det är något som under de senaste åren har blivit allt mer vanligt förekommande i såväl sportsändningar på tv som i det sportjournalistiska textmaterial som produceras. I dag kan vi läsa texter där målvakten beskrivs som *keeper*, eller titta på tv-sändningar där experterna talar om *strikers* och *possession-spel*. Det tror vi inte var riktigt lika vanligt förut. Åtminstone artade det sig inte så tydligt. Idén om att göra den här undersökningen kom efter att vi läst en artikel i Fotbollsmagasinet Offside, där språkvetaren Fredrik Lindström svarade på frågor om just engelska lånord och nya termer i sportjournalistiken.

För att se hur vanligt förekommande lånord är i sportjournalistiken vänder vi oss till fotbollen, sporten som vi ser den i dag har sina rötter i Storbritannien (Jönsson, 2006:7). Det är också just i rapporteringen kring fotboll där vi upplever att språket har förändrats som mest. Uttryck hämtas in direkt från engelska fotbollsspråket. Två tidningar ska granskas. Aftonbladet, som är kvällspressens frontfigur, samt Dagens Nyheter, en av de ledande morgontidningarna i Sverige. Vi har ett intresse av att se hur språket kan skilja sig mellan dags- och kvällspress.

För att kunna göra en rättvis bedömning väljer vi att analysera allt som skrevs i de båda tidningarna under de tio sista dagarna vid fotbolls-VM 2006, respektive 2014.

Genomgående i uppsatsen kommer vi att knyta an till teorier och tidigare forskning som finns inom vårt ämnesområde. Vi ska göra något som till viss del redan har gjorts, men vi ska göra det annorlunda, mer omfattande och i ett nytt snitt.

2. Bakgrund

2.1 Lånord i svenska språket

Engelska är i dag världens mest globaliserade språk. Det var under 1800-talet som språket på allvar började få sin dominerande karaktär. Det var främst det brittiska imperiets expansion som la grunden och gav det engelska språket möjligheten till att bli världens mest utbredda språk. Innan Storbritanniens expansion var det en förhållandevis begränsad mängd människor som talade språket. Under 1500-talet var språk som tyska, italienska och franska betydligt mer etablerade (Ljung, 1988:36f).

I det svenska språket började engelska ord mer frekvent att framträda under senare delen av 1700-talet. Något som då var en ganska markant förändring för hur det hade sett ut fram tills dess. Tidigare hade svenskan i huvudsak inspirerats och präglats av franskan. Något som föll sig naturligt, då hela den franska kulturen under 1600-talet var det som satte störst avtryck i dåtidens Europa (Edlund & Hene, 1996:54). De svenska lexikonen fylldes med franska termer, främst från politiken och nöjeslivet, men det handlade också om militära uttryck och termer som fanns i konsten, teatern och musikens värld. Den franska dominansen höll i sig tills slutet av 1700-talet, sedan dess har svenskan i stället primärt hämtat ord ifrån engelskan (Edlund & Hene, 1996:56).

Under 1800-talet började engelska språket att influera svenskan på ett oerhört omfattande sätt. Det hämtades in ord till alla olika områden i språket. Allt från termer som rörde mat och dryck till handel och arbete (Edlund & Hene, 1996:57). I takt med idrottens erkännande och ordentliga framväxt på 1800- och 1900-talet började ett större antal sporttermer tillämpas i det svenska språket. Och Storbritannien stod i framkant, då landet vid den här tidpunkten, såväl kulturellt, språkligt och ekonomiskt, ansågs vara världsledande (Tingbjörn, 2003:10). Flera av orden som anammades från engelskan till den svenska sportjournalistiken i början av 1900-talet återfinns fortfarande i samma form, utan en svensk översättning, i de svenska sportspalterna som skrivs i dag. Ord som *back*, *derby*, *racket*, *keeper*, *forward* är några exempel på ord som är frekvent förekommande i den moderna sportjournalistiken. Ord som alla hör hemma i det engelska ordförrådet (Edlund & Hene, 1996:59).

Britterna var inte bara i framkant när det kom till ekonomi och kultur utan de hade också tagit sig an en roll som pionjär för den moderna idrottens framväxt. Det var i Storbritannien som den moderna idrotten etablerades under 1800-talet. Inte minst med fotbollens intåg. Som stor kolonialmakt och ledande inom industri och ekonomi föll det sig naturligt att många andra

länder tog efter Storbritannien. Och det syntes också språkligt. Facktermerna som användes i det engelska sportspråket flyttades direkt in i många språk, i stället för att det skapades egna översättningar (Tingbjörn, 2003:10). I början av 1960-talet hade omkring 400 olika lånord från engelska sporttermer redovisats i svensk press (Edlund & Hene, 1996:58).

2.2 Fotbollen föddes i 1800-talets Storbritannien

Det har genom historien funnits olika versioner av det som vi i dag kallar fotboll. Men det finns inte många likheter med dagens fotboll, mer än att det då, precis som nu, i grunden handlade om att sparka på en boll. I Kina för 4500 år sedan uppkom de första inslagen av bollspel, och det som kan liknas vid fotboll. Bollen var fylld av hår och i hopbunden av läderstrimlor. Att dribbla med bollen och att skjuta den i mål existerade även när spelet spelades i Kina, men i övrigt skiljde sig mycket med det spelet som flera tusen år senare skapades i England (Jönsson, 2006:11).

I medeltidens England uppkom något som i dag kallas för folkfotboll. Det var enkelt förklarar stora folkmassor som spelade mot varandra genom att rulla bollen på marken med sina fötter. Dock slutade spelet ofta med blodiga handgemäng och inte sällan så illa att folk också dog (Jönsson, 2006:15). Efter att spelet spelats på flera olika sätt, så fick det som vi i dag kategoriserar som fotboll sin födelse i 1800-talets England. Klubbar började bildas, olika arbetarlag möttes och sporten blev allt mer etablerad. I London 1863 bildades världens första fotbollsförbund, FA, Football Association. Det blev startskottet för den organiserade fotbollen med gemensamma regler och riktlinjer (Jönsson, 2006:6-7). Och 1871 bildades den första officiellt organiserade fotbollscupen någonsin, FA-cupen, där alla lag som ingick i förbundet fick chansen att delta (Jönsson, 2006:49). Efter FA-cupens intåg etablerades sporten allt mer i Storbritannien, och i slutet av 1800-talet började den brittiska fotbollen också att nå utanför landets gränser. Vid den tidpunkten hade den nationellt stärkt sin position avsevärt gentemot den konkurrerande rugbyn (Jönsson, 2006:80).

När fotbollen i slutet av 1800-talet nådde Sverige, försökte man först att skapa en egen variant av spelet, en så kallad ”svensk fotboll”, som var väldigt snarlik den brittiska motsvarigheten, men som skilde sig på en del punkter (Jönsson, 2006:205f). Det var en blandning mellan rugby och den brittiska fotbollen. Den svenska varianten stod sig dock inte i konkurrensen från den brittiska fotbollen och det tog inte lång tid förrän den importerade sporten fick starkt fäste, bland annat i Göteborg där skotska textilarbetare introducerade den brittiska fotbollen.

Och 1895 spelades det första svenska mästerskapet i fotboll, där de flesta deltagande lagen kom från just Göteborg (Jönsson, 2006:210f).

När det kom till det språkliga kring fotbollen var det precis som med många andra sporter, inte minst de som har sitt ursprung i Storbritannien, att sporttermerna i stor utsträckning anammades. I det här fallet de engelska fotbollstermerna som ofta direktlånades in i det svenska sportspråket. Tillsammans med de direkta lånen gjorde man också försvenskningar av vissa ord, och skapade översättningslån av de engelska termerna. Ord som *forward*, *kickoff* och *offside* flyttades exempelvis tidigt in i det svenska fotbollsspråket som direkta lånord. Medan ord som *free kick* (*frispark*) *midfielder* (*mittfältare*) i stället blev översättningslån (Stålhammar, 2010:134).

3. Syfte och frågeställningar

Syftet med den här uppsatsen är att granska huruvida det svenska sportspråkets förmåga kring att tillämpa engelska låneord har förändrats eller inte. Vi vill veta om språkbruket i den tryckta pressen skiljer sig från nu till hur det var för åtta år sedan. Används engelska fotbollstermer trots att det finns svenska synonymer? Åt vilket håll går förändringen, blir det fler lånord, eller går vi mot en utveckling där språket är mer tvättat från engelska ord nu än tidigare? Forskningsfrågan har hög relevans ur flera aspekter. Det är dels intressant ur ett rent språkligt perspektiv, att få se åt vilket håll i utvecklingen som det svenska språket pekar, men också ur ett journalistiskt berättarperspektiv. Använder sportjournalister engelska lånord? Och i så fall i vilken utsträckning, och i vilket syfte? Det är intressant att ta del av hur resultatet blir, dels för oss som journaliststudenter men också för mediekonsumenter i stort, eftersom det bör finnas ett intresse för att se hur det material som man konsumerar ser ut.

Sport är dessutom något som har ett gediget allmänintresse i det svenska samhället och då i synnerhet fotboll, som inte bara i Sverige utan i hela världen klassas som den största och mest omskrivna sporten. Positionen som den mest omskrivna idrotten i svensk press är något fotbollen har befäst ända sedan den på allvar började uppmärksammas under tidigt 1900-tal (Wallin, 1998:250).

Analyser av språk görs inte sällan av olika textmaterial, det är böcker, tidsskrifter och tidningar. Vår spontana känsla är dock att sporttexter inte lika ofta blir analyserade som övrigt journalistiskt material. Därför ser vi det som ytterligare en faktor till att den här undersökningen fyller en viktig och intressant funktion. Sportjournalistik är en stor del av det sammanlagda journalistiska materialet som produceras i svensk media. Dessutom har vi ett intresse i att se huruvida den föreställning som finns, om att kvällspress och det mer sensationsjournalistiska materialet har en mer lättsam ton än den mer kvalitetssäkrade dagspressen, stämmer överens med verkligheten. Att bena ut vilka skillnader som finns mellan olika typer av journalistiskt material är ytterligare en del av vårt syfte. Alltså hur det skiljer sig åt mellan de olika texttyperna som existerar i svensk journalistik.

Frågeställningar:

- **Går vi mot en utveckling där svensk sportjournalistik allt mer influeras av engelska lånord?**
- **Hur skiljer sig dags- och kvällspress i användandet av lånord?**
- **Spelar typ av text in för hur mycket låneord som används?**

- **Vad är det för typ av lånord som svenska sportjournalister använder? Vilka ordklasser är det där engelska lånord hämtas in?**

Med våra övergripande frågeställningar hoppas vi kunna besvara vårt syfte på ett bra och helhetstäckande sätt. Det primära är att se åt vilket håll utvecklingen går. För att sedan kunna besvara hur den språkliga processen artar sig, och slutligen handlar det om att, utifrån resultatet, försöka skapa en bild över varför det ser ut som det gör.

4. Tidigare forskning

När det kommer till tidigare forskning inom vårt specifika ämnesområde, är det tydligt att det finns ett ganska gediget utbud om vi skulle separera de olika beståndsdelarna i vår forskningsfråga. Det finns mycket forskning på språklig utveckling, både om svenska språket i sin relation till utländska språk, och gällande journalistikens förhållande till engelska lånord i allmänhet. Beträffande sportjournalistiken, hur den har förändrats och vilka skillnader där finns i rapporteringen mellan kvälls- och dagspress finns det också ett förhållandevis stort utbud av litterärt material. Inte minst Ulf Wallins *Sporten i spalterna* behandlar svensk sportjournalistik på ett övergripande och helhetstäckande sätt. Boken behandlar bland annat hur sportjournalistiken har växt fram, vilka förändringar den har tagit på vägen och hur den skiljer sig gentemot annan journalistik i upplägg, stil och språk.

Just kring forskningen av svenskans språkliga utveckling och hur dess relation till engelskan ser och har sett ut är ett område där det finns stor tillgång till litterärt material. Det finns flera verk som tar svenskan tillbaka i historien. *Lånord i svenskan – om språkförändringar i tid och rum*, av Lars-Erik Edlund och Birgitta Hene är en bok som ingående behandlar varför lånord förekommer, hur de uppträder, om svenskan påverkas av lånord och vilka konsekvenser det får för svenska språket i stort. Mall Stålhammars *Engelskan i svenskan* har också varit av betydande karaktär för vår undersökning. Ett verk som fullskaligt täcker in engelskans roll i det svenska språket. Om *Lånord i svenskan – om språkförändringar i tid och rum* prioriterar vad engelskan gör med svenska språket så fokuserar Stålhammar snarare på vad engelskans roll är som ”utlånande” språk är, samt inom vilka ämnesområden engelska ordlån i första hand förekommer.

Gunnar Tingbjörns *Engelskt lån i svenskt idrottspråk* är ett omfattande projekt om engelska ord i det svenska idrottspråket. Forskningen som Tingbjörn genomfört har inte bara syftet att förklara och redogöra för varför engelska lånord förekommer i svenskan. Utan till skillnad från de andra forskarna som har en mer allmän ingång kring lånorden, så lägger Tingbjörn i stället fokus på att förklara varför engelska lånord existerar just i idrottsliga sammanhang, och då inte minst inom fotbollen. Hans verk har främst varit användbart ur ett historiskt perspektiv, då det sammanställda materialet har hämtats in från Aftonbladet, Dagens Nyheter och Idrottsbladet mellan 1910-1960. En epok då engelska lånord, enligt Tingbjörn, på allvar började uppträda i svensk journalistik.

Tidigare forskning som precis påminner om den typ av undersökning som vi har gjort, det vill säga hur vanligt förekommande engelska lånord är i svensk sportjournalistik, finns det begränsat av. Men det finns åtminstone en uppsats som bemöter frågan om lånord i sportjournalistiken på ett vis som man kan definiera som relativt likartat med det sätt som vi angriper forskningsfrågan. Oskar Lennermo skrev i sin uppsats *Den engelska invasionen* från 2008 om en undersökning av lånordens förekomst i tre olika typer av sporttexter. I *Den engelska invasionen* behandlar han hur ofta engelska lånord framträder i *Göteborgs-Posten*, *Göteborgs Tidning* och Fotbollsmagasinet *Offside*. Upplägget kan i mångt och mycket appliceras på den undersökning som vi har genomfört, men det finns också betydande skillnader. Lennermo granskar tre olika typer av journalistiska texter, men han analyserar endast material från ett datum av varje tidning, medan vi har ett betydligt större insamlat material. Dessutom fokuserar Lennermo på sportjournalistiken i stort, medan vi valt att avgränsa oss till journalistiken inom fotboll och endast kring en typ av stort mästerskap. Dock är själva grunden i idéerna väldigt snarlika.

5. Teori

5.1 Lånord

Lånord eller importord som det också kallas finns överallt i svenska språket. Vi hämtar kontinuerligt in nya begrepp från franskan, tyskan och inte minst engelskan. Begreppet ”lånord” syftar på att ett ord lämnar sitt ursprungsspråk för att flytta in i ett nytt språk, utan att för den sakens skull lämna sitt ursprungsspråk. Under historien har ord lånats in i svenskan på grund av olika orsaker. Enligt forskare handlar det aldrig om att ord rent slumpmässigt börjar användas, utan det finns alltid en logisk förklaring till att orden anammas och flyttas in i språket (Stålhammar, 2010:22).

5.2 Mest vanliga typerna av lånord

Inte sällan handlar det om att nya ord i svenskan dyker upp i samband med att ett nytt föremål, en ny trend eller en ny teknik uppkommer. De lån som behandlar materiella ting eller tekniker, som exempelvis *mejl*, brukar kallas för **behovslån**. Under behovslånen återfinns också de ord som skildrar nya beteenden eller begrepp (Stålhammar, 2010:22). Utöver den här kategorin av lån finns också **statuslån**, vilket innebär utländska ord som ersätter en redan svensk term. Här handlar det om att användaren av lånordet vill uppgradera och förfina språket. *Singel* ersätter *ensamstående*, *begagnad* byts ut mot *second hand*. När engelska ord hämtas rakt in i svenskan, och behåller det mesta av sin stavning kallas låntypen för **direktlån**. Den sorten av lånord är en omfattande kategori med exempel som *charter*, eller sportspråkets *playmaker*. Att direkta engelska lån blandas upp och kombineras med svenska ord är inte alls ovanligt, utan det finns flertalet exempel. *Forskarteam*, *förstekeeper*, *charterresa* är några. Dessa lånord kallas för **blandlån** eller **hybridlån**. Det sker ofta att direktlånen ”försvenskas” genom små förändringar i stavning, eller tillägg i ändelserna av orden. *Sprint*, som i grunden är ett engelskt ord har exempelvis anpassats och försvenskats på flera sätt. I det här fallet talar man inte om *sprint* utan om *att sprinta* eller att någon *har sprintat*. Det blir en tydlig försvenskning av ordet. Och även eventuella böjningar av ordet anpassas till svenska språket (Stålhammar, 2010:22f). **Översättningslån** är ytterligare en kategori av lånord som är flitigt förekommande i det svenska språket. Innebörden är precis som det låter, ord som lånas in och översätts. Orden som översätts delas gärna in i olika beståndsdelar. *Hemsida* (*home page*) är ett sådant exempel, *frispark* (*free kick*) ett annat. Översättningslånen har en hög acceptans i det svenska språket och tas gärna vidare in i nya former. Man anammar delar från det engelskt översatta ordet för att skapa nya svenska benämningar. Ordet *treehugger* översattes till trädkramare. Sedan började ordet ”kramare” att

användas i flera sammanhang. Exempelvis till ord som *EU-kramare*, *public service-kramare*, *motorvägs-kramare*. Översättningslån kan vara enkla att identifiera men det är också förhållandevis vanligt att deras ursprung är svårt att avslöja. Något som skapar en viss problematik då det medför att det, för den språkintresserade, inte är helt enkelt att avgöra huruvida ordet är inhemskt eller ej (Stålhammar 2010:24f).

5.3 Vem lånar ord

Det är behovet som styr i vilken utsträckning lånord nyttjas. Och behovet av att använda lånord är väldigt olika beroende på vem det är som lånar. Vissa människor svänger sig med termer som har sina rötter i engelskan dagligen, medan andra inte använder sig av lånord i lika stor utsträckning. De främsta användarna är de som, i sitt yrke antingen är tvungna eller i förenklande syfte, nyttjar engelska termer på sina arbetsplatser. Det kan röra sig om forskare som arbetar med internationella projekt, eller företag som har mycket kontakt med den internationella marknaden. Då faller det sig enkelt att man även inhemskt använder sig av engelska nyckelord. I allmänhet brukar det dock bara röra sig om någon procent av det totala antalet ord i olika texter som är engelska lånord (Stålhammar, 2010:29).

5.4 Vad innebär användandet av lånord för svenska språket

De som använder sig av lånord brukar ofta ha bra argument till varför de gör som de gör. Det brukar handla om att användarna hänvisar till att kommunikationen i olika situationer lämpar sig bättre med lånord, än utan. Det handlar ofta om att man som användare vill nå ut med sina exakta budskap. Att hitta svenska ord som lämpar sig bättre än de engelska låorden är i flera fall inte helt enkelt, därför faller det sig naturligt att låorden fortsätter att användas. Ett problem med den här utvecklingen är att det långsiktigt kan innebära att vissa diskussioner kommer att bli svåra att genomföra på svenska (Stålhammar, 2010:30). Men det skulle i så fall handla om att enskilda områden, som naturvetenskap och teknik, riskerar att få stora domänförluster. Det vill säga att svenskan inom de områdena skulle tappa sin användbarhet. Och även om engelskan i huvudsak berikar svenska språket så kan det i framtiden också innebära att språkets användare, om engelskan får för stort inflytande i vårt vardagsspråk, riskerar att tappa kontakt med flera äldre uttryck och ord. Här har främst journalister, författare och makthavare ett ansvar, men även varje individ har påverkan för hur svenskan kommer att utvecklas (Stålhammar, 2010:224ff).

5.5 Sportspråkets identitet

Sportspråk eller idrottsspråk är definitionen av det särspråk som används inom sport i

allmänhet och inte minst inom sportjournalistiken. Sportspråket klassas i många fall som ett fackspråk eller fackterminologi. Vad som exakt definieras som sportspråk är en aning varierande. Ibland handlar det om all fakta, och dokumentation som rör idrott medan det i andra sammanhang endast behandlar det som har den specifika fackterminologin som underlag. Om sakkunskapen är låg och beskrivningarna inte är särskilt specifika då bör språket inte kallas för ”sportspråk”. Men man kan inte heller säga att det endast är fackterminologi som förekommer i sportspalterna, för det är bara en ytterst begränsad del av det totala språket inom sporten. Sportspråket är, med andra ord, speciellt på fler sätt än att det endast handlar om att det förekommer mycket fackterminologi. Sportens språk skiljer sig mycket i karaktär från hur vanligt skriftspråk ser ut, eller hur tonen är inom andra områden av tidningsspråket. Tidningarna har utvecklat ett sportspråk som innehåller mycket metaforer från krig och skådespel. Man talar i termer som *medioker* och *numerär*. Ord som i annan journalistik inte alls är lika frekvent förekommande. Detsamma gäller med slangspråkspräglade ord, sportspråket har en helt annan stil än övrig journalistik, och det är ett faktum även ifall man skulle bortse från alla facktermer (Tingbjörn, 2003:7f).

Sportspråket har för att vara särspråk otroligt stor spridning, det har en beläsenhet som är betydligt högre än övriga särspråk. Karaktären och stilen på språket är en alldeles egen. När det kommer till förhållande mellan skrift och tal så har det inom sportens språk närmat sig. Det finns allt mer talspråk i sportspalterna som skrivs. Matchreferat och liknande skrivs direkt när de sker i stället för att långa sammanfattningar görs långt i efterhand. Dock skiljer sig sportspråket en del beroende på vilken kanal det brukas i, radio och tv har en annorlunda stil i sitt språkbruk kontra det som finns i tidningsjournalistiken (Tingbjörn, 2003:8f).

Journalisternas roll när det kommer till att presentera sport har börjat skilja sig, både i hur de presenterar idrotter, tävlingar och aktörer men också hur de använder sitt språk. Det journalistiska språket, kring sport, är också av annorlunda karaktär mot hur exempelvis utövarna själva talar om sport. Även om de fackliga termerna är väldigt vanliga och enhetliga hos de som brukar sportspråk överlag (Tingbjörn, 2003:9).

5.6 Lånord i sportspråket

Engelska lånord i sportspråket är i jämförelse med andra språkliga områden vanligt. Trots att sportspråket innefattar termer från vitt skilda idrotter så finns det en enhetlighet kring engelska lånord som inte finns i andra språk. Varför det är så finns det olika förklaringar till, men att idrotten är så globaliserad som den är, ses som en anledning. Att sport är en mångsidig och omfattande verksamhet i det moderna samhället är en annan faktor som anses

spela in i användandet av lånord. Och att den moderna idrottsrörelse, som dök upp under 1800-talet, tog sin början i England är också av stor vikt för det faktum att lånord i sporten i huvudsak kommer från engelskan. När sporterna sedan sprids är det inte ovanligt att den enskilda sportens språk också anammas när den kommer till ett nytt land. De språkliga termerna kopieras ofta rakt av. Uttryck som etableras och sedan i lång tid hänger kvar (Tingbjörn, 2003:10).

Att lånordsanvändandet är frekventare i sporten än inom andra områden beror mycket på att det ska finnas en tydlighet i det rent kommunikativa. Det vore förvirrande om olika personer, beroende på vem de är, skulle bruka olika termer när det talar om sport, trots att de i grunden syftar på samma sak. Begriplighet är något som anses vara en viktig aspekt för varför engelska lånord används, inte bara bland sportintresserade eller de som i olika yrken arbetar med sport. Det handlar också om att man vill uppnå en enhetlighet, bland språket, internationellt. Att idrottsrörelsen startade i England beskrivs som en avgörande faktor för att engelska lånord är de, som inom sporten, främst används. Men i dagens sportspråk betraktas internationaliseringen av sport som den mest vitala faktorn till att lånord brukas. På världsmästerskap, olympiska spel och så vidare krävs det att deltagare, arrangörer, publik och medier har en gemensam språklig bas att stå på. De internationella tävlingarna blir allt fler och därför profileras engelskan mer och mer. Engelskan har blivit ett världsspråk. Och att England och USA varit trendskapande och framgångsrika i flera sporter har frambringat att det engelska språket ytterligare kunnat befästa sin position som världsledande (Tingbjörn, 2003:11ff).

När det kommer till språket i sportspalterna, det som skrivs av journalister, finns det även andra aspekter som har betydelse. Som sportjournalist vill man ofta uppnå ett målade språk, därför är denna språkliga genre alltid i stort behov av synonymer. Referaten och sportartiklarnas likartade struktur skapar ett begränsat ordförråd. Journalisten anser det vara otillräckligt, var på lånade ord blir mer aktuella att nyttja. De engelska lånorden framställs ofta som väldigt stilistiskt betingade (Tingbjörn, 2003:11).

I de flesta fall har intaget av ett engelskt lånord en saklig grund. Som tidigare nämnt, handlar det om att förenkla och förtydliga i text, eller att lånord ger en variation som inte annars kan skapas eftersom det svenska ordförrådet är för begränsat. Det kan också handla om att lånorden vävs in för att det, i en globaliserad idrottsvärld, ska bli lättare att skapa enlighet och höja begripligheten av sportspråket. Men en inte helt oviktig faktor för varför lånord används

av sportjournalister är också för att skapa stämning och emotionella känslor. Tillsammans med andra stilmedel används de engelska lånorden för att skapa en samkänsla (Tingbjörn, 2003:12).

5.7 Kategori av lånord

Att det förekommer lånord i svenskan, och i synnerhet i det svenska sportspråket, är sedan tidigare bekräftat. Mall Stålhammar vidareutvecklar dock diskussionen om lånord i sin bok *Engelskan i svenskan*. Där kategoriseras de olika lånorden in, men inte bara på vilket sätt vi lånar eller vad det är för typ av lån, utan det behandlar också i vilka sammanhang som ord lånas in och rent grammatiskt vad det är för genre av ordlån. Engelska lånord hämtas in från de allra flesta ordklasserna, men antalet lånord skiljer sig mellan de olika klasserna.

Allra vanligast är det att **substantiv** hämtas in till det svenska språket. Substantiven är till och med i oerhört stor dominans. Vilket ter sig ganska naturligt då lånord ofta används i samband med att det exempelvis är ett nytt föremål, en ny teknik eller nya idéer och tankar utifrån som importerar in till det svenska språket. Beteckningar för föremål och tekniker förekommer med hög frekvens bland de engelska lånorden, något som bland annat förklaras med att det finns en viktig kommunikativ aspekt. Man vill säkerhetsställa att förklaringen av det nya fenomenet blir konkret och inte missvisande på grund av en tvivelaktig översättning. När det kommer till vilken typ av substantiv som inhämtas till svenskan så skiljer det sig beroende på tidpunkt. Det handlar bland annat om trender (Stålhammar, 2010:22).

Under 1800-talet var det många industriella ting och benämningar som plockades in. Medan det under århundradet innan dess inte sällan handlade om att de inhämtade orden var anknutna till sjöfart och handel (Stålhammar, 2010:47). I början av 1900-talet började sportord, i huvudsak substantiv, att bli ett av de områden där flest lånord hämtades in. Men de här trenderna går väldigt mycket upp och ner, och följer parallellt den utveckling som sker i samhället. I början på 1900-talet introducerades många idrotter, därför blev det mycket lånord inom sport (Stålhammar, 2010:62). I dagens samhälle hämtas lånord in från flera olika sektorer. Hälsa, mat, samhälle, kultur och inte minst ord som hör hemma inom teknologin och den digitala utvecklingen, är de genrer som i dagens svenska plockar in flest lånord (Stålhammar, 2010:82ff).

Adjektiv och **verb**, som är de två andra öppna ordklasserna, har inte alls samma frekventa förekomst som substantiven har, bland de ord som lånas in i svenskan. Adjektiv och verb som lånord är dock, baserat på tidigare studier av journalistiska texter, relativt vanliga i det

svenska språket. Efter substantiven kommer de klart högst när det gäller antalet ord per ordklass. Däremot är det väldigt sällsynt att exempelvis konjunktioner, pronomen och prepositioner lånas in utifrån eftersom klasserna betraktas som slutna ordklasser (Ljung, 1988:91ff).

5.8 Förekomst av lånord

Svenska språket har haft en ganska jämn kurva över hur användandet av lånord har sett ut. Sedan engelska ord började lånas in i svenskan, så har det nästan genomgående varit en successiv ökning. Dock med vissa perioder av nedåtgående kurvor. Mellan 1900 och 1940 inträffade en långsam uppgång men efter andra världskrigets slut ökade antalet engelska lånord i svenskan explosionsartat (Stålhammar, 2010:62). Mycket på grund av Amerikas allt mer framträdande roll som världsmakt. Antalet lånord inom sporten har sedan explosionen kring sekelskiftet mellan 1800- och 1900-talet hållit en ganska stabil kurva (Stålhammar, 2010:68).

Då det tar lång tid för ordböcker att uppdateras så är det svårt att i ett tidigt skede svara på hur sammanställningen av lånordens ökande sett ut under de senaste decennierna (Stålhammar, 2010:62). Och det faktum att antalet informella lånord som sällan kommer i tryck har ökat, (Stålhammar, 2010:82) försvårar ytterligare möjligheten att ställa en säker prognos för hur användandet av lånord kommer att se ut i framtiden (Stålhammar, 2010:62). Här har språkbruket i ungdomskulturen haft en stor betydelse då ungdomar ofta använder sig av lånord som betraktas som slang. Och det är ord som inte hamnar i ordböckerna.

5.9 Dagspress kontra kvällspress

Det tryckta journalistiska materialet som vanligtvis ges ut på daglig basis kan delas in i två kategorier. Populärpress mot kvalitetspress. Något som ofta innebär likhetstecknet kvällspress mot dagspress. Skillnaderna speglas i ett innehåll där populärjournalistiken i första hand fokuserar på underhållning och nyheter av mer sensationellt slag, medan den mer kvalitetsmedvetna dagspressen i större utsträckning engagerar sig i frågor rörande politik, ekonomi och andra samhällsinriktade ämnen (Dahlgren & Sparks, 1992:38f).

De här två aktörerna skiljer sig på många sätt, inte minst genom kvällstidningarnas högre angelägenhet att sälja lösnummer. Något som dagspressen inte alls i samma utsträckning ägnar sig åt, utan de har i stället huvudsakligen sin bas bland sina prenumeranter.

Kvällstidningarna har också ett större svängrum när det kommer till vad man kan göra för att locka läsare (Hadenius, Weibull, Wadbring, 2011:77).

När populärpressen tog sig in på marknaden var det främst stort fokus på bilder, och att man använde sig av det mer lätthanterliga tabloidformatet som gjorde att den skiljde sig gentemot den etablerade dagspressen. De här skillnaderna har dock allt mer suddats ut, och under 2000-talet har allt fler dagstidningar exempelvis valt att övergå till det tabloidformat som kvällstidningarna introducerade i svensk journalistik (Hadenius, Weibull, Wadbring, 2011:85).

6. Metod och material

6.1 Metod

För att kunna besvara vår frågeställning huruvida användandet av engelska lånord har förändrats i det svenska sportspråket så tillämpar vi en kvantitativ innehållsanalys. Denna metod ger oss möjligheten att på bästa sätt få svar på hur frekvent lånord från det engelska språket förekommer och hur stort utrymme de får (Esaiasson et al, 2012:197).

Anledningen till att vi bortser från den kvalitativa textanalysen, som huvudsaklig metod, är för att det hade blivit för tidskrävande att gå igenom den stora mängden artiklar som vi har gjort. Skillnaden mellan en kvalitativ textanalys och en kvantitativ innehållsanalys framställs ofta genom att påstå att genom den kvalitativa textanalysen så analyseras materialet och genom den kvantitativa så räknas materialet. Däremot så stämmer detta inte helt och hållet. När analysenheterna skall räknas i en innehållsanalys så måste enheterna först och främst tolkas för att bestämmas i vilken kategori de skall placeras i (Esaiasson et al, 2014:198). I vårt fall gäller detta främst vilken typ av text vi behandlar, om det är en artikel, ett reportage eller möjligen en krönika.

Med detta metodval så kan vi inte få en djupgående analys av hur tankeprocessen går till när ett lånord letar sig in i en journalistisk text. Utan vi får endast en övergripande bild av att se förekomsten av orden.

Därför så kommer vi ha ett litet inslag av den kvalitativa analysen, i vår analysdel, för att kunna besvara frågorna om varför engelska lånord används i texter om fotboll i Dagens Nyheter och Aftonbladet samt vilken effekt ett lånord kan få, till skillnad mot en svensk motsvarighet. Därför gör vi en kvalitativ textanalys för att klargöra hur skribenten/skribenterna resonerat vid sitt val av ordlån, detta genom för klart för oss hur de kan ha tänkt och sedan klassificera ordet som ordlån eller icke (Esaiasson mfl 2014:211).

6.2 Material

6.2.1 Analysenheter och urval

Vi har bestämt oss att analysera de två tidningarnas Aftonbladets och Dagens Nyheter rapportering av de sista tio dagarna av fotbolls-VM 2006 samt de sista tio dagarna av fotbolls-VM 2014. Denna avgränsning är gjord främst för att det är bland de största evenemangen inom sportvärlden, och att vi har händelser som båda rapporterar om samtidigt.

Förvisso ger detta inte hela bilden för hur det ser ut inom hela dagspressen respektive kvällspressen. Men genom att analysera de två största aktörerna inom respektive genre så kan vi se om dessa två åtminstone skiljer sig åt. På grund av tidsbrist, för vi vill göra en mer fördjupande analys och inte bara skrapa ämnet på ytan, så kommer det inte vara möjligt att ta del av fler tidningar. Det är bland annat också på grund av tidsbristen som vi inte analyserar hela mästerskapet. Detta då en månad av så pass stort material hade krävt en stor insats av kodning och genomsökning av lånord som vi inte hinner göra inom tidsramen för denna uppsats.

6.2.2 Redaktionellt material

Från de båda tidningarna väljer vi att analysera allt material kopplat till de båda mästerskapen. De olika typerna av texter är bland annat artiklar, reportage, krönikor men vi har även valt att titta närmare på bland annat de grafiska framställningarna. Och enbart i de tryckta exemplaren vi har valt att plocka vårt material ifrån. Detta främst för att ha få bra och enkel översikt av alla texter som skrivits de dagar vi valt att analysera, och på så sätt inte missa några texter.

Det betyder alltså att vi bortser från de texter som finns med i tidningarna som är kopplade till annat. Alltså skulle det finnas artiklar med om till exempel hockey eller tennis så finns dessa inte med bland vårt urval. Men även fotbollstexter som inte är kopplade till fotbolls-VM exkluderas. Detta kan vara artiklar som handlar om spelarövergångar och Allsvenskan för att nämna några.

Alltså väljer vi bort internettexter och texter som är skrivna för mobila plattformar. Då vi tror att dessa är lättare att missa än de som vi ser på en tryckt sida. Dessutom anser vi att materialet är mer lättillgängligt när vi enbart letar efter en tryckt tidning. En aspekt att ta hänsyn till med detta urval är att de texter skrivna för de andra plattformarna möjligen kan innehålla fler lånord. Eftersom den typen av texter publiceras i ett högre tempo.

6.2.3 Två mästerskap

Att analysera två mästerskap för att leta efter en eventuell förändring är ett måste, valet att välja just fotbolls-VM 2006 och fotbolls-VM 2014 är för att de inte skall ligga varandra för nära i tiden. Anledningen till att inte hela mästerskapet täcks är på grund av den stora omfattningen det hade varit, och på grund av tidsbrist fick vi avgränsa oss. Då föll valet på de sista tio dagarna under båda mästerskapen. Detta för att få en snarlik rapportering och dessutom kringgå det faktum att det inte finns någon rapportering om det svenska fotbollslandslaget.

Dessutom är språkutveckling en trög företeelse och tidsramen vi har valt kan kännas en aning kort med anseende på detta. Men i och med att journalistiken blivit mer global (Nord & Strömbäck, 2013:47) och fotbollen likaså (Tingbjörn, 2003:12f), gör att denna tidsram är aktuell att undersöka. Därför hade det inte varit av intresse att jämföra exempelvis fotbolls-VM 2010 och fotbolls-VM 2006.

Dessutom tror vi inte att det är så stor skillnad mellan mästerskapen 2010 och 2014 då det är så pass kort tid emellan. Och därför räknar vi bara med två mästerskap istället för tre mästerskap. Men det kan även visa sig att ett av de mästerskapen vi valt att analysera kan vara speciella med att det förekommer fler eller färre lånord än vanligt. Däremot ser vi inte en stor risk för detta då mästerskapen 2010 och 2014 är mästerskap som är snarlika i flera aspekter, men framförallt så är det två mästerskap utan medverkande från det svenska landslaget.

6.2.4 Dagspress/Kvällspress

För att kunna besvara frågan om det finns en skillnad i användandet av lånord mellan dagspressen och kvällspressen så har vi valt att analysera texter från Dagens Nyheter, som representant för dagspressen, och Aftonbladet, som representant för kvällspressen. Detta då vi anser dessa två tidningar vara ledande inom dagspressen respektive kvällspressen.

Som tidigare nämnt så kan vi inte dra generella slutsatser från vår undersökning för de olika presstyperna. Det här eftersom de två på egen hand inte kan representera dagspressen respektive kvällspressen. Men på grund av att de är de två ledande tidningarna inom respektive område, med flest läsare, så är en analys av deras material av mer betydelse än om vi hade valt två små lokaltidningar.

6.2.5 Typer av ordlån

Det svenska språket har genom åren influerats av bland annat tyskan, franskan och inte minst engelskan. Och ordlån har funnits med under en lång tid. Det finns dessutom flera olika typer av ordlån som vi nämnt i teorikapitlet, men vi har valt att begränsa oss till ord som har svenska synonymer, så kallade statuslån, direkta lånord och blandlån.

Dessutom kommer vi att analysera användandet av direkta engelska citat. Men dessa kommer vi däremot inte räkna med i det totala antalet lånord då dessa inte används på samma sätt. Då dessa används som en enhet för att förklara ett fenomen så blir det skevt att räkna orden för sig och bryta upp meningarna/citaten (Tingbjörn 2003:13).

6.2.6 Kodbok/Variabler

Tidning, datum, typ av artikel, antal ord, antal lån med synonymer, antal blandlån, de olika ordklasserna, totalt antal ordlån, mästerskap, direkta citat och totalt antal direkta citat är några exempel på de variabler vi har i vår kodbok.

Kodboken i sin helhet hittas i bilaga.1.

För vår undersökning är variablerna om vilken tidning som skrev artikeln, typ av artikel, mästerskap, typ av lånord och antalet lånord de viktigaste variablerna för att besvara vår frågeställning, vid sidan av de direkta citaten och antalet av dessa.

I vår kodbok fanns även variabler som författarnas kön och totala antalet ord per text och dessutom det totala antalet av respektive ordklass. Men då dessa inte var av intresse i resultatet så fick de inte vara med. Från början hade vi exempelvis funderingar på att jämföra om det skiljde sig mellan kvinnor och män i användandet av lånord, men eftersom männen var i enorm majoritet bland de som producerar sporttexterna i de båda tidningarna så hade det varit svårt att göra en jämförelse som hade blivit rättvisande.

När det kommer till ordklasserna var alla klasserna, förutom substantiven och adjektiven starkt underrepresenterade. Därför finns endast dessa två med i vårt resultat samt i vår analys.

6.2.6.1 Tidning (V2)

Denna variabel är till för att se vilken tidning det är som har skrivit texten, och därmed får vi genom denna variabel veta hur många texter som respektive tidning har med under de två mästerskapen.

6.2.6.2 Typ av artikel (V4)

Genom att bestämma vilken typ av text som är skriven så kan vi jämföra detta med antalet ordlån för respektive tidning och mästerskap och få ett svar på i vilken typ av text lånord är mest vanligt. Här har vi de olika alternativen:

Artikel

Här finns de texter som är skrivna innan och efter matcherna, men som inte kvalar in bland någon av de andra texttyperna. Det är texter som är av allmän karaktär.

Reportage

Här samlar vi alla större och mer djupgående texter. Exempelvis reportage och personporträtt av tränare, spelare eller nationer/lag.

Matchreferat

Den typ av texter som rent skildrar matchernas förlopp och händelser.

Krönika

Här samlar vi de texter som innehåller skribentens egna åsikter kring allt som har med mästerskapen att göra.

Notis

Kortare texter, exempelvis, om diverse händelser i anslutning till mästerskapen.

Grafik

Under denna kategori hittar vi bland annat de grafiska sammanställningarna av, exempelvis, lagens tänkta startelvor, taktik och även spelarbetyg.

Enkät

Rena fråga/svar-texter. Exempelvis intervjuer med tidigare spelare om deras tankar om olika matcher.

Förstasida/Puff

Förstasidans innehåll.

Lista

Den sista typen är faktarutor och andra sammanställningar har vi valt att benämna som lista.

6.2.6.3 Typ av lånord: Lån med svenska synonymer(V6), Blandlån(V7), Direktlån(V16)

Dessa variabler är själva essensen av vår undersökning, tillsammans med totala antalet ordlån.

De här ger oss en bättre bild på hur lånen är fördelade mellan de olika typerna av ordlån.

Vilka är de vanligaste?

6.2.6.4 Totala antalet ordlån (V17)

Här samlar vi alla ordlån in i en variabel för att få en samlad bild av hur många gånger lånord förekommer i respektive text. Om det finns två av samma ord, exempelvis att ordet *Coach* förekommer två gånger, så räknas det som totalt två inlånade ord.

6.2.7 Objektivitet:

Då majoriteten av de variabler vi valt är tolkningsbara, som till exempel de olika typerna av lån, typ av artikel och direkta citat, så har vi varit tvungna att bestämma ett konsekvent urval för vad som skall inkluderas respektive exkluderas. Då flera ord som vi kan ha ansett vara ett lånord, exempelvis *back*, så har vi behövt definiera vad det svenska substitutet är. I fallet med ordet *back* så finns substitutet *försvarare*, men när istället orden *mittback*, *ytterback* dyker upp så finns det inte något rent substitut. Därför exkluderas dessa. Dessutom så exkluderas ordet *back* helt och hållet på grund av att det ordet sedan länge är etablerat som ett svenskt ord. Ur denna aspekt så har vi valt att exkludera flertalet etablerade ord som från början är hämtade från engelskan.

Det vill säga att en hel del av våra variabler har krävt våra subjektiva tankar och resonemang kring vad för typ av text vi tolkat, vad för typ av lånord det är vi hittat. För att undvika att våra subjektiva tankar skall påverka allt för mycket så har vi lagt fram några ”budord” för analysen och val av lånord. Dessa har varit (1) Ord som inte finns med i Svenska Akademiens Ordlista (SAOL), (2) Ord som finns med i SAOL:s ordlista men har en svenskt synonym (viktigt att poängtera här är att etableringen av ordet påverkar för huruvida ordet räknas in eller ej), (3) Blandlån, (4) Ord som finns med i SAOL:s ordlista men som där har en annan innebörd än vad som framställs i texten. Ett exempel på ett sådant ord är *backup*, ordet finns med i SAOL. Men innebörden där är av annat slag än hur det används i sportvärlden (Svenska akademiens ordlista över svenska språket 2006). I ordlistan definieras ordet *backup* som en säkerhetskopiering av data, medan det i sportvärldens språk används som synonym för spelare som är avbytare/reserv.

Ord som länge har funnits i svenskan, till exempel *Offside* och *Forward*, har vi valt att bortse från eftersom de har funnits med i Svenska Akademiens Ordlista en längre tid och därmed upplevs som svenska ord. Här var vi lite delade inför då vi ansåg att ord som *back* och *forward*, även om de funnits med i svenskan sedan lång tid tillbaka och känns som ett svenskt ord, har en klang av engelska kring sig. I dessa fall avgör helt och hållet hur länge orden har funnits i svenska språket. Termer som *coach* och *manager* dök inte upp i svenska förrän långt senare än exempelvis *forward* och *back*. De har helt enkelt ännu inte hunnit försvenskas i samma utsträckning. Att vi skulle göra denna typ av avgränsning diskuterade vi med vår handledare, som är docent i det svenska språket, som ansåg att det var nödvändigt att göra. För att undvika inkonsekvens i vårt urval. Ord som förekom i svenska språket innan andra världskriget anser vi som etablerade ord.

6.2.8 Reliabilitet

För att undvika att behöva göra ett interkodarreliabilitets-test (Esaiasson mfl 2012:207), då materialet är så pass stort och tiden knapp, så har vi gemensamt kodat och sökt igenom vårt material. Dessutom undviker vi slarvfel, osystematiska fel, genom att gå igenom vår kodning flertalet gånger. Något som båda författarna av denna uppsats har gjort. Att granska varje variabel och säkerställa att inga fel har gjorts är något vi inlett varje dag med att göra. Då kan vi säkerställa att vi gjort rätt i vår kodning av materialet. Dessutom gick vi igenom texten två gånger för att säkerställa att vi inte missat några lånord.

6.2.9 Validitet

Validiteten visar att vi verkligen har mätt det som vi uppger oss mäta (Esaiasson mfl, 2012:57). Genom att vi följt våra riktlinjer för klassificeringen av ordlån, artikeltyp och ordklass så får vi ett rättvisande resultat. Och därmed så anser vi att vi har en hög validitet. Genom diskussionen vi haft i tidigare punkter (6.2.7 & 6.2.8) ovan så anser vi ha en god validitet som styrker att vi får reda på hur vanligt det har varit med lånord under de mästerskap vi valt att analysera (Esaiasson mfl 2012:58).

6.2.10 Materialinsamling från Retriever och arkivet

Alla texter vi granskat fanns med i Retriever förutom Aftonbladet 2006, den fick vi leta upp och i arkivet. Vi inledde sökandet av texter genom att först ta reda på datumen som gällde för de sista tio dagarna för respektive mästerskap och sedan var sökningen i Retriever en enkel historia. Eftersom att vi hade ett datum att söka på samt tidning (Dagens Nyheter och Aftonbladet) så fick vi upp Dagens Nyheters trycka tidning, som pdf-bild, för varje dag vi skulle analysera, både 2006 och 2014. Däremot fanns endast 2014 års tryckta upplaga av Aftonbladet på Retriever som pdf-bild, alltså saknades 2006. Och för att inte riskera att missa något så fick vi leta i arkivet efter Aftonbladets tryckta upplaga för 2006 och de texter som var skrivna av deras egna skribenter gick att hitta i Retrievers databas, däremot de texter som är skrivna av frilansjournalister, externa nyhetsbyråer samt visst grafiskt material fick räknas manuellt.

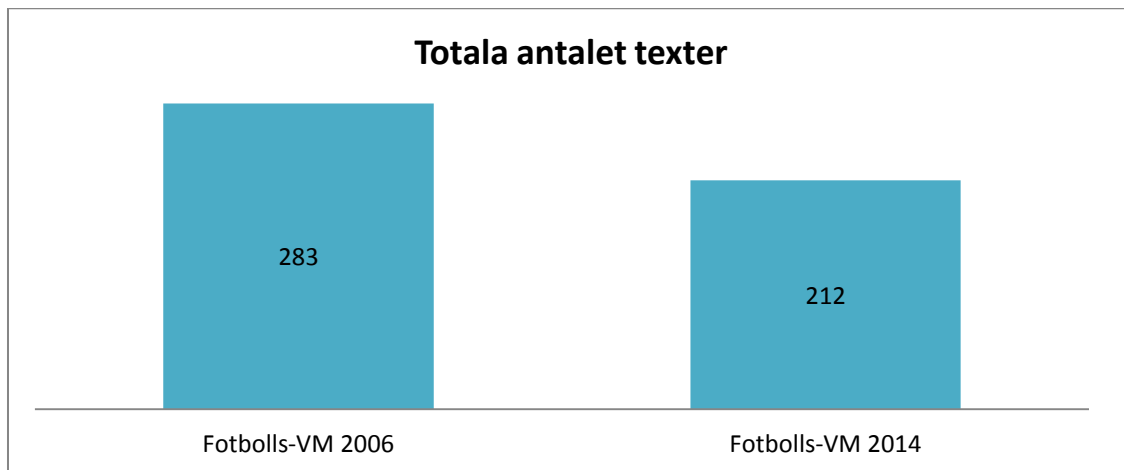
7. Resultat

Nedan följer resultatet av vår undersökning som besvarar våra forskningsfrågor, hur vanligt förekommande är det med engelska lånord i fotbollstexter och finns det någon förändring i rapporteringen av fotbolls-VM 2006 och fotbolls-VM 2014. Vi har valt ut de viktigaste resultaten för att visa hur ofta lånord förekommer i Dagens Nyheter och Aftonbladet under de båda mästerskapen och även hur förändringen mellan dessa har varit.

Fotbolls-VM är ett evenemang som bevakas flitigt världen över i alla medier. Och det är föga förvånande att mästerskapen får stor plats i de två tidningar vi valt att titta närmare på. Under de båda mästerskapen vi avgränsat oss till skrevs det totalt 495 olika texter som var kopplade till mästerskapen på olika sätt. Och det var Aftonbladet som lade mest krut på rapporteringen kring dessa två.

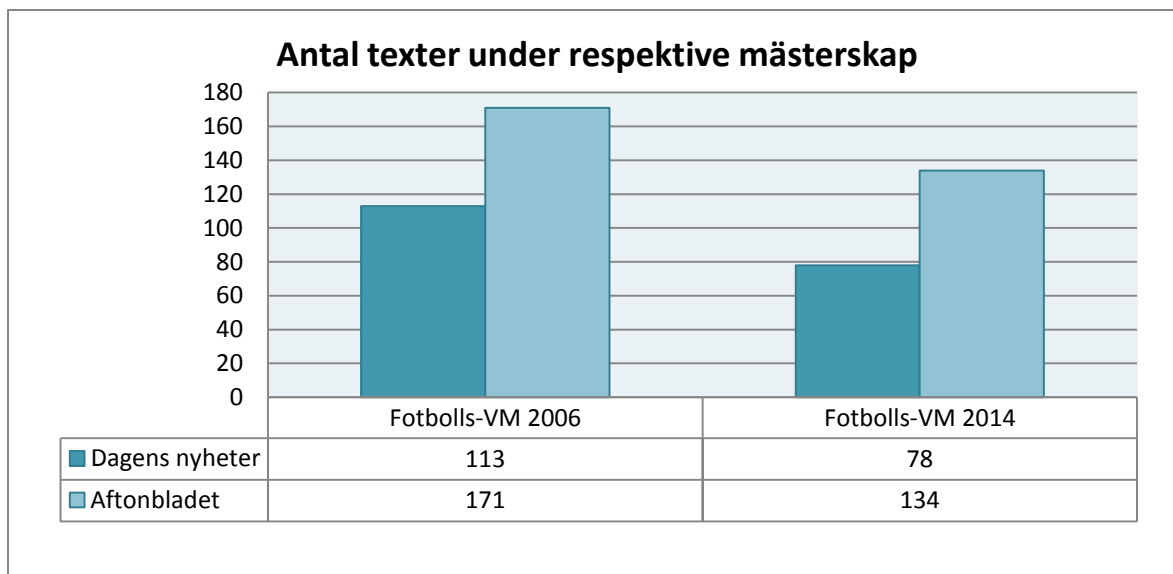
7.1 Antalet texter under de båda mästerskapen

Vi ser en skillnad i antalet artiklar från 2006 till 2014. Av de totalt 495 som skrevs under båda mästerskapen så är 283 texter skrivna under 2006 och resterande 212 texter är skrivna under 2014.

Figur 7.1 Totala antalet texter under de två mästerskapen för båda tidningarna, n=495

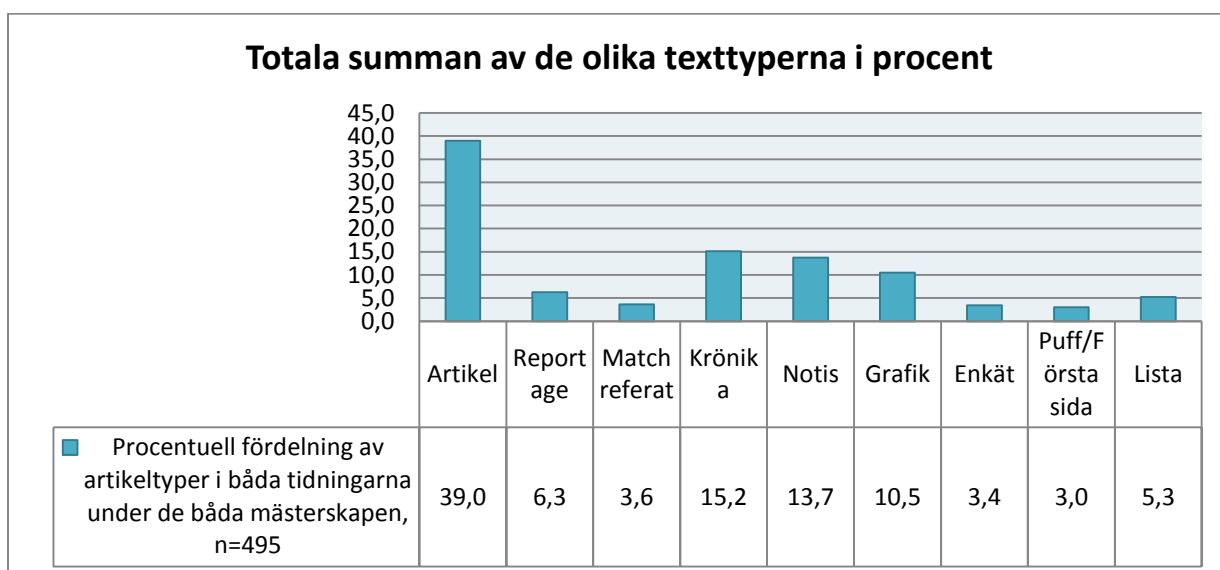
Bland de två tidningar vi analyserat så är det Aftonbladet som har flest texter kopplade till de båda mästerskapen, och är även den tidning som har den lägsta minskningen från 2006 till 2014. Procentuellt sett så är det Dagens Nyheter som står för den största minskningen av antalet artiklar, nämligen 30,4 procent mot Aftonbladets 21,7 procent, som nedan tabell visar.

Figur 7.2: Totala antalet texter under båda mästerskapen fördelat på tidning, n=495

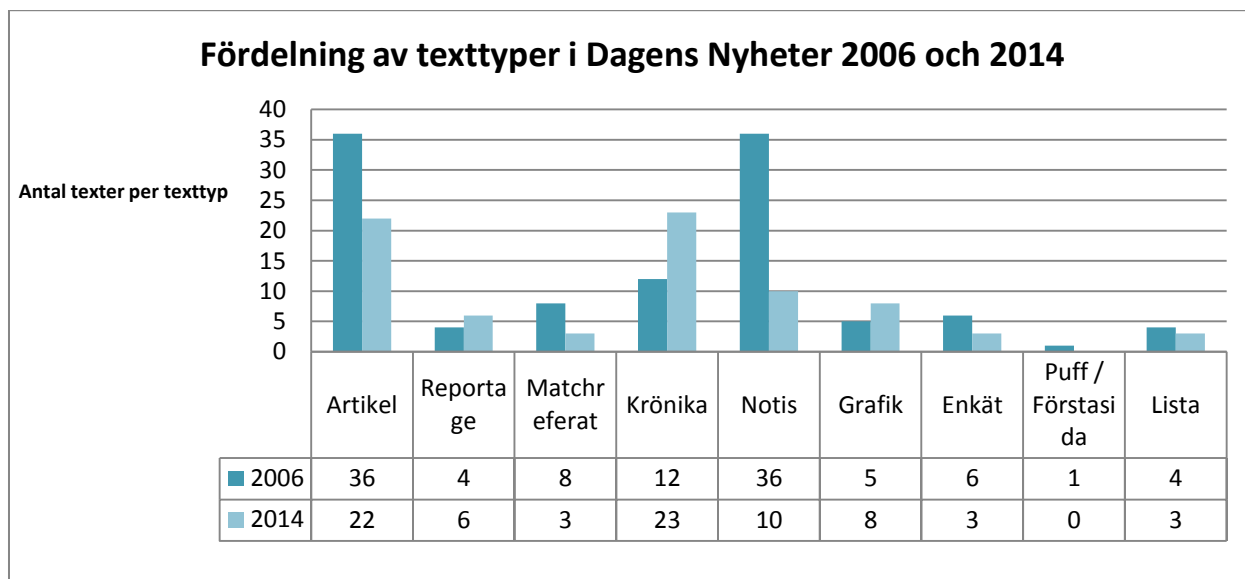
7.2 Typer av texter

När det kommer till de vanligast förekommande texterna bland de båda tidningarna så är artiklar av olika karaktär, inför/efter matcher och allt runt om kring mästerskapen de mest använda. Därefter är det inte någon avsevärd skillnad mellan krönikor, notiser och grafik som är närmast på tur. Däremot ser vi att de tidigare klassiska matchreferaten inte längre får så stor plats på sportsidorna. Det är inte heller särskilt vanligt med reportage och listor av olika slag. Det är alltså väldigt tydligt att det är artiklarna som är i dominans bland de texttyper som publiceras.

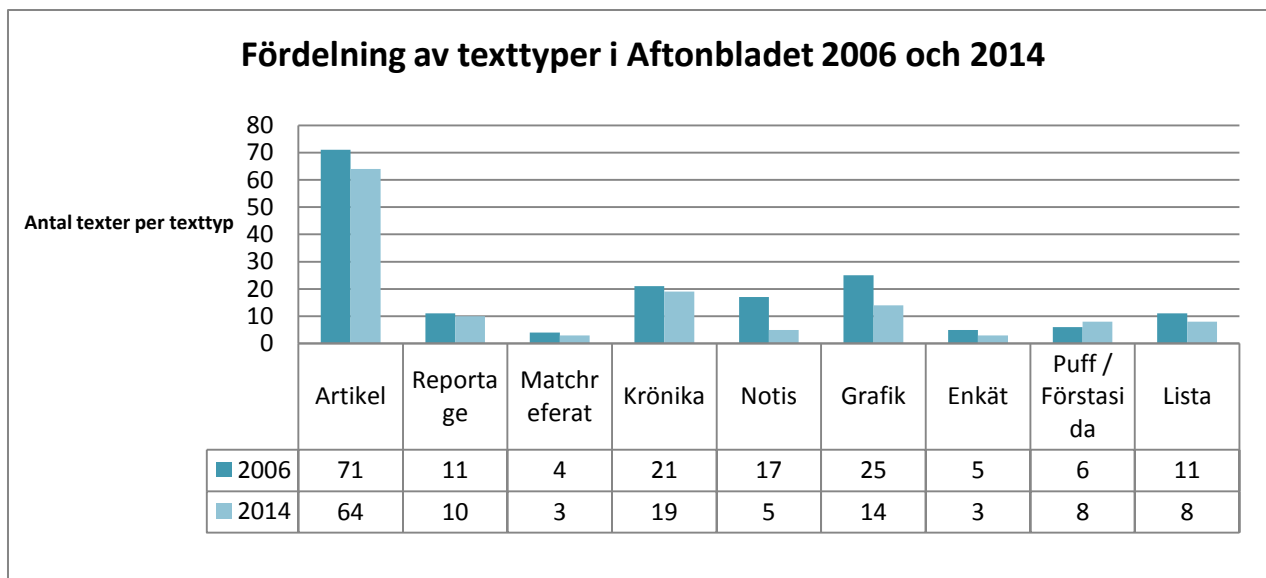
Figur 7.3: Fördelningen procentuellt av texttyper totalt bland de båda tidningarna och båda mästerskapen, n=495

Fördelningen av texter förändras en aning om man ser var tidning för sig, men de båda har liknande förändring med några få skillnader. Dagens Nyheter har skurit ner en hel del på mängden artiklar och notiser 2014 i jämförelse med 2006. Störst förändring är det i Dagens Nyheter användning av notiser som minskat radikalt från 36 stycken under rapporteringen av mästerskapet 2006 till endast tio stycken under mästerskapet 2014. Annorlunda är det med utvecklingen av antalet krönikor som går i motsatt riktning under 2014. Där vi ser en ganska radikal ökning trots att det totala antalet texter alltså minskat.

Figur 7.4: Fördelningen av texttyper i Dagens Nyheter under båda mästerskapen, $n=190$

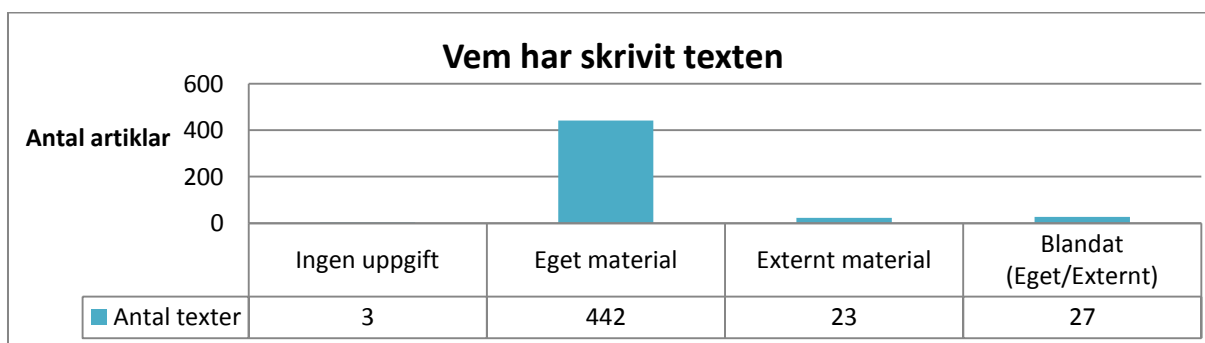
Som tabellen visar på så har även Aftonbladet minskat sitt totala antal texter 2014 i jämförelse med 2006. Till skillnad mot Dagens Nyheter så är Aftonbladets förändringar inte av samma karaktär. Förekomsten av de olika texterna mellan 2006 och 2014 håller sig på en mer stabil nivå än vad de gjort i Dagens Nyheter. Några större minskningar eller ökningsar bland de enskilda artiklarna har alltså inte ägt rum. De mest anmärkningsvärda skillnaderna är att Aftonbladets antal krönikor, reportage och grafiskt material har minskat i antal medan Dagens Nyheter antal av samma texttyper har tagit motsatt riktning.

Figur 7.5: Fördelningen av texttyper i Aftonbladet under båda mästerskapen, $n=305$

7.3 Vem äger materialet?

Tidningarna använder sig främst av egenproducerat material med några inslag från externa aktörer som vanligen är TT. Det förekommer även några notiser som är kopplade till både de egna tidningarna och externa aktörer, därav kategorin blandat. Exempel på det är rewrites från internationella nyhetsbyråer som AFP och Reuters.

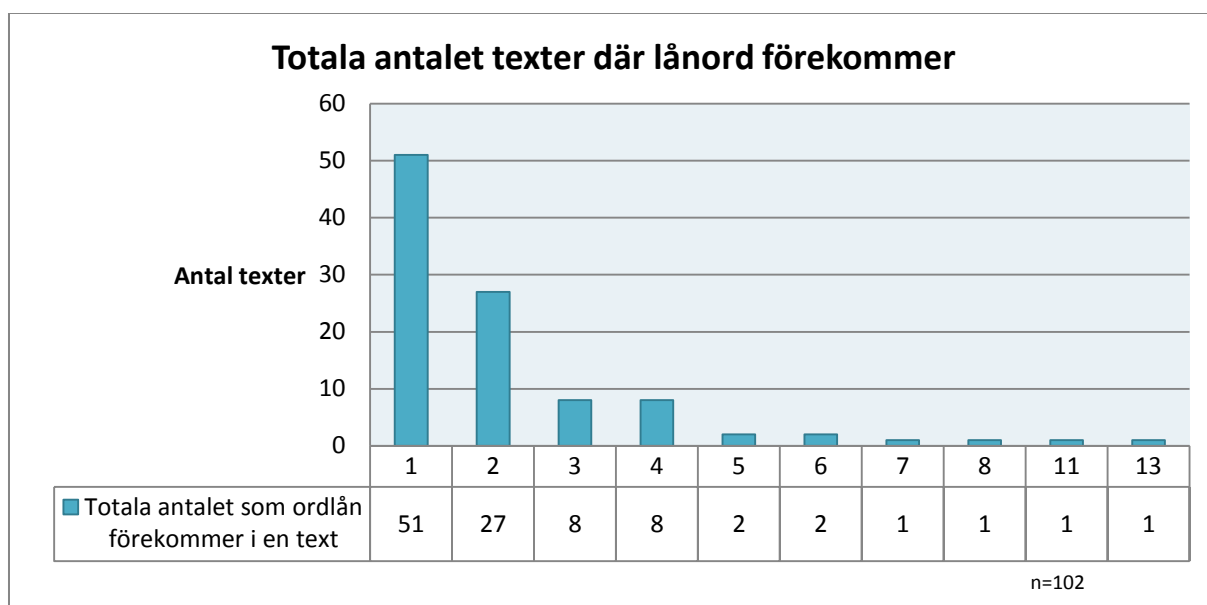

Figur 7.6: Totala antalet texter fördelade mellan vem som skrivit materialet, $n=495$

7.4 Förekomst av lånord

När det kommer till antalet lånord som förekommer i de båda mästerskapen och tidningarna så ser vi en tydlig tendens. I de totalt 495 texter som skrivits under båda mästerskapen så dyker det upp ordlån i 102 av dessa texter. Totalt förekommer det alltså lånord i cirka var femte text. Viktigt att känna till är att om ett och samma lånord dyker upp mer än en gång i en och samma text så räknas antalet gånger det förekommer och inte endast en gång. Man ser tydligt en tendens att det främst förekommer ett eller två lånord i en text. I 10,3 procent av

alla 495 texter så figurerar det ett lånord, och i 5,5 procent av texterna så förekommer det två lånord. Det är väldigt sällan att fler lånord än ett eller två dyker upp i texterna, ett fåtal gånger ser vi att det finns tre eller fyra lånord. Och än mer sällan, men ändå vid enstaka tillfällen, förekommer det fler lånord än fyra stycken. Ska man däremot se hur fördelningen ser ut bland alla de 102 texter som innehåller lånord, visar nedanstående figur, att exakt hälften av alla texterna innehåller endast ett lånord.

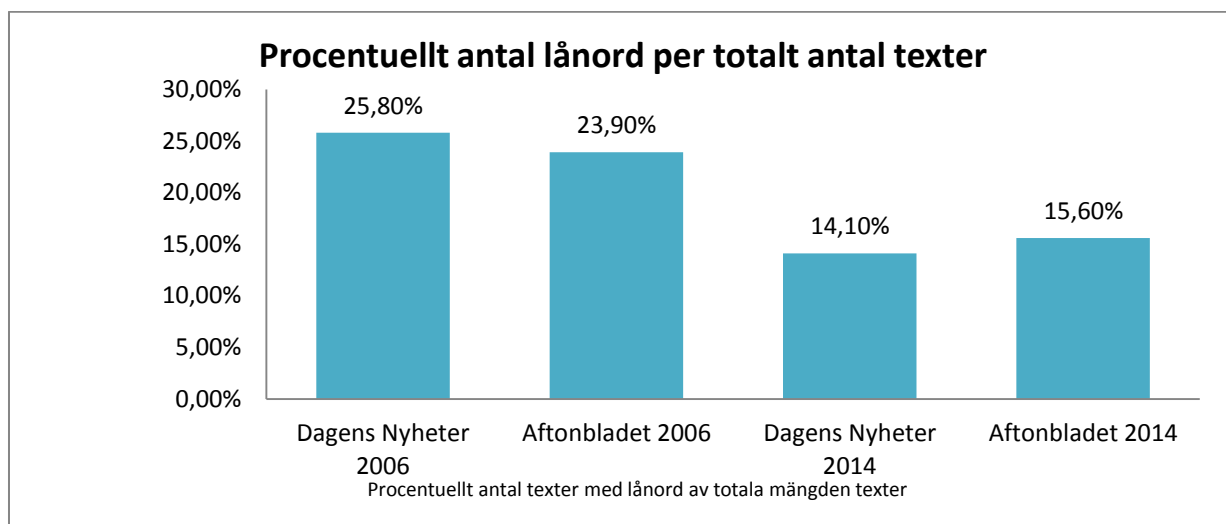
Figur 7.7: Totala antalet texter där ordlån förekommer i båda mästerskapen och båda tidningarna, n=102

7.4.1 Förändring 2006 till 2014

Vår undersökning visar att det förekommer lånord i 20,6 procent av de 495 texter som skrivits om fotbolls-VM 2006 och 2014 i Dagens Nyheter och Aftonbladet. I de 102 texter som innehåller lånord, så påträffas 62 av texterna med lånord i Aftonbladet och resterande 40 texter från de ursprungliga 102 återfinns i Dagens Nyheter. Fördelat mellan mästerskapen så skrevs 70 stycken av dessa 102 texter 2006 och resterande 32 skrevs 2014.

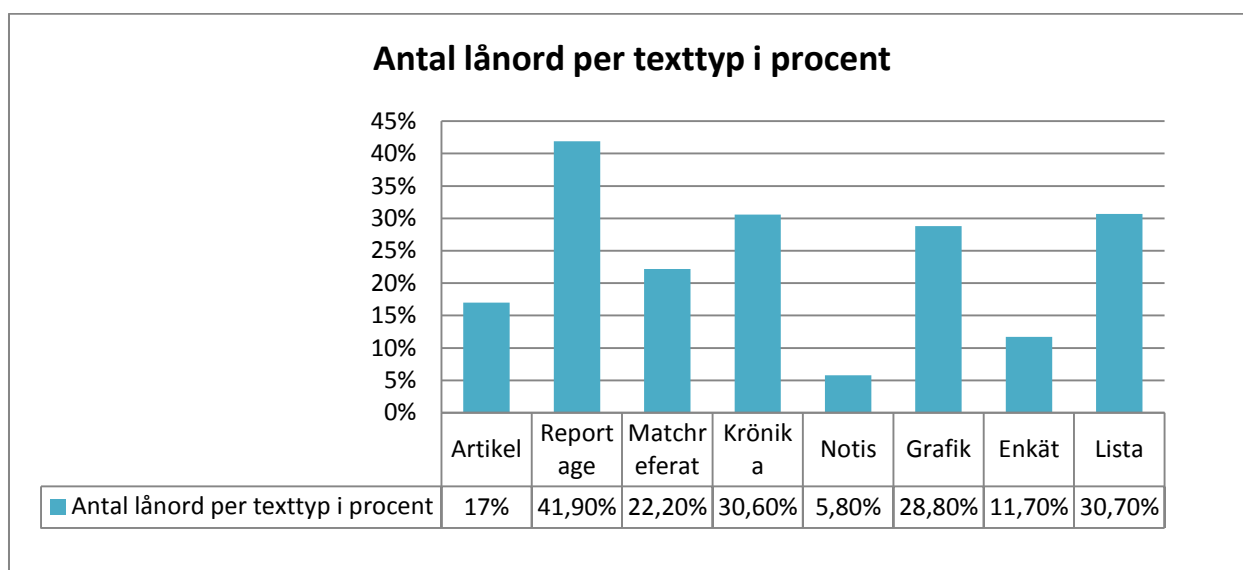
Vi ser att det har skett en markant förändring mellan åren 2006 och 2014. Båda tidningarna har minskat användandet av lånord, och det är Dagens Nyheter som har haft den största minskningen. Från att ha skrivit 29 texter med ordlån 2006 till att 2014 endast ha skrivit 11 texter med inlånade ord. Alltså har antalet ordlån mer än halverats sett till antalet förekomster. Aftonbladet å andra sidan har även de minskat sitt användande av inlånade ord, från 41 stycken texter med lånord under 2006 till det nästan halverade 21 under 2014.

När vi tittar närmare på den procentuella fördelningen av lånord, sett till antalet texter, inom de olika tidningarnas rapportering kring de två mästerskapen. Så ser vi att det inte skiljer sig åt något avsevärt. Dagens Nyheter har fler lånord än Aftonbladet under 2006, sett till den procentuella fördelningen av respektive tidnings textantal. Tvärtom är det däremot under 2014 då det istället är Aftonbladet som har fler texter, procentuellt sett, som innehåller lånord.

Figur 7.8: Procentuellt antal texter med lånord, per mästerskap/tidning, av det totala antalet texter, n=495

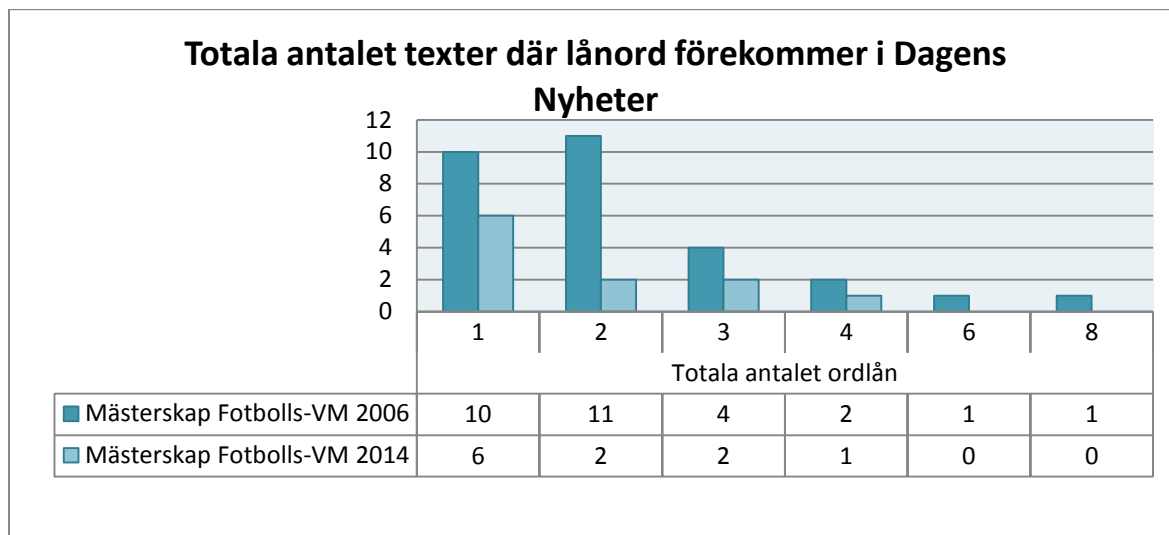
Men om man istället ser till hur den procentuella fördelningen inom respektive texttyp ter sig så ser det annorlunda ut. Detta visar att alla reportage som innehåller minst ett lånord uppgår till 41,9 procent av det totala antalet reportage. Därefter så är det mest vanligt att lånord förekommer i listor och krönikor där de återkommer lånord i drygt 31 procent av texterna.

Figur 7.9: Fördelningen av lånord i de olika texttyperna, i båda tidningarna under båda mästerskapen, sett i procentuell fördelning inom respektive texttyp, n=495

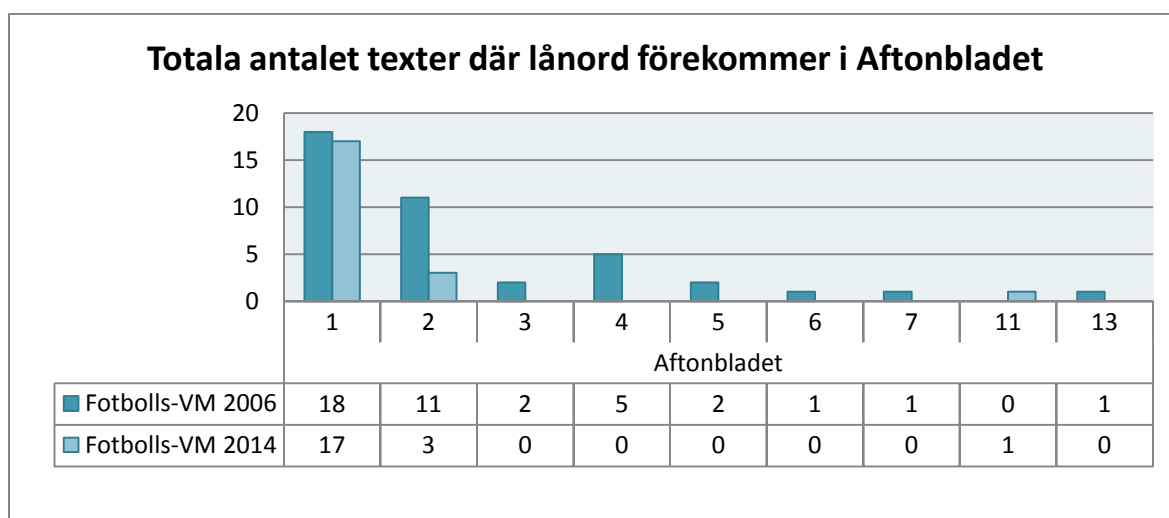
7.4.2 Skillnad mellan tidningarna

Totalt under 2006 dök lånorden upp i 25,6 procent av texterna som publiceras i Dagens Nyheter. Något som kan jämföras med 2014, då det endast dök upp lånord i 14,1 procent av texterna.

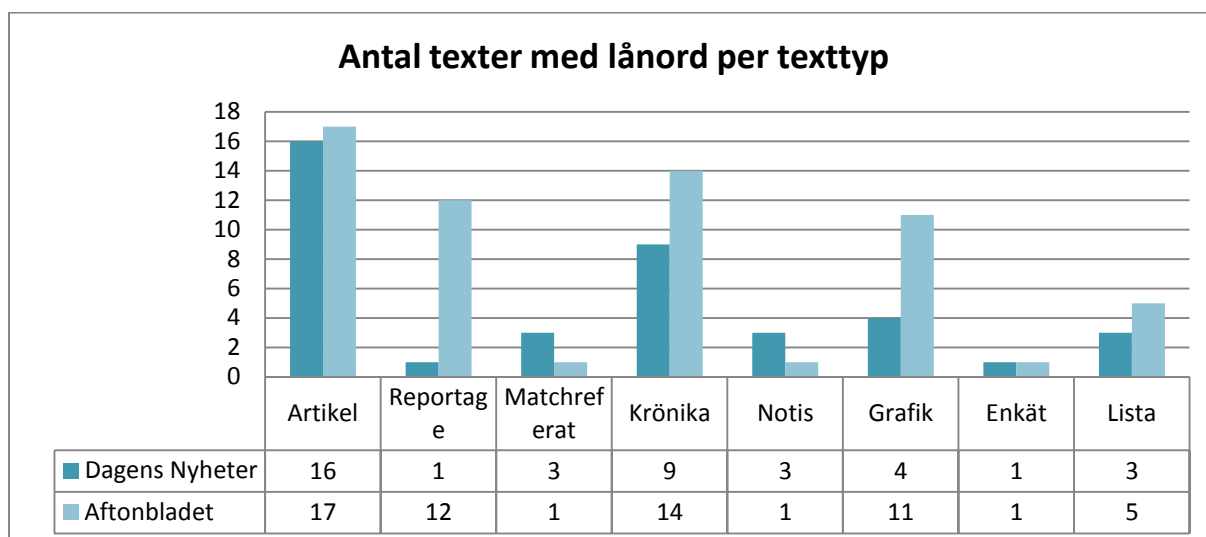
Figur 7.10: Totala antalet texter med ordlån i Dagens Nyheter under båda mästerskapen, n=40

Denna tendens ser vi även i Aftonbladet, där totala antalet texter med lånord minskade från 23,9 procent till 15 procent. Dock var användandet av ett lånord per text nästintill den samma. Under 2006 fann vi 18 texter med ett inlånat ord och under 2014 hittade vi 17 stycken texter med ett lånord.

Figur 7.11: Totala antalet texter ordlån i Aftonbladet under båda mästerskapen, n=62

Av de totalt 102 texterna med ordlån vi hittat i vår undersökning så förekommer de flest gånger i de artiklar som skrivits. I närmare bestämt 33 av de artiklar som skrivits. Efter dessa kommer det totalt 23 krönikor med inlånade ord. Något som dock förvånar är att det endast finns 4 matchreferat som innehåller lånord.

Figur 7.12: Fördelningen av antalet texter som innehåller lånord mellan de olika texttyperna i båda tidningarna under båda mästerskapen, $n=102$

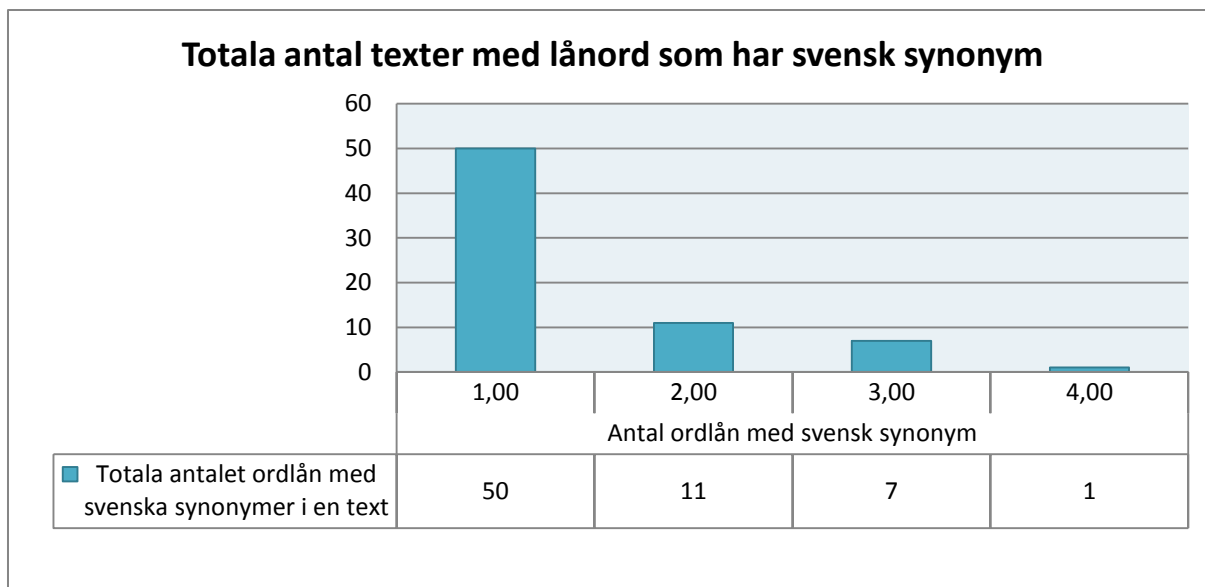
7.5 Typer av lånord

De typer av lånord som förekommer i texterna har vi delat upp i tre kategorier, ordlån med svenska synonymer, blandlån och direktlån. Och de vanligast förekommande ordlånen är lånord med svenska synonymer. Och då främst synonymer till ordet tränare, som har varit *Coach* och *Manager*. Dessa förekommer flera gånger, i olika böjningar och ordkonstellationer. De använda ordlånen kan ses i sin helhet i *bilaga.2*.

Men förutom dessa två ord används även termen *Playmaker* flitigt under de båda mästerskapen och hos de båda tidningarna. Som tidigare nämnt så återfinns dessa ordlån främst en eller två gånger per text.

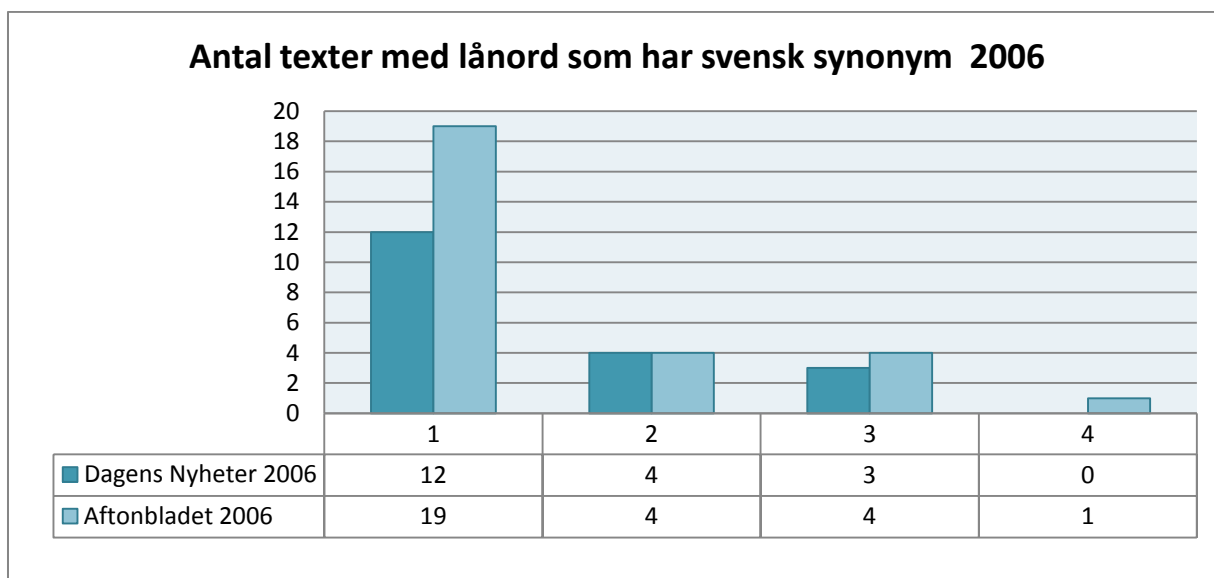
7.5.1 Ordlån med svenska synonymer

Totalt fanns det 69 texter, av de 495, som innehöll ett eller flera lånord med svenska synonymer. I 50 av dessa 69 texter kunde vi hitta endast ett lånord med svensk synonym. I elva av texterna återfinns det två lånord med svenska synonymer, tre stycken lånord i sju av texterna och till sist fyra lånord i endast en av dessa 69 texter. Diagrammet visar tydligt att det helt klart är vanligast med att endast ett lånord med svensk synonym dyker upp bland Dagens Nyheter och Aftonbladets texter.

Figur 7.13: Totala antalet texter som innehåller ordlån med svenska synonymer i de båda tidningarna under båda mästerskapen, n=69

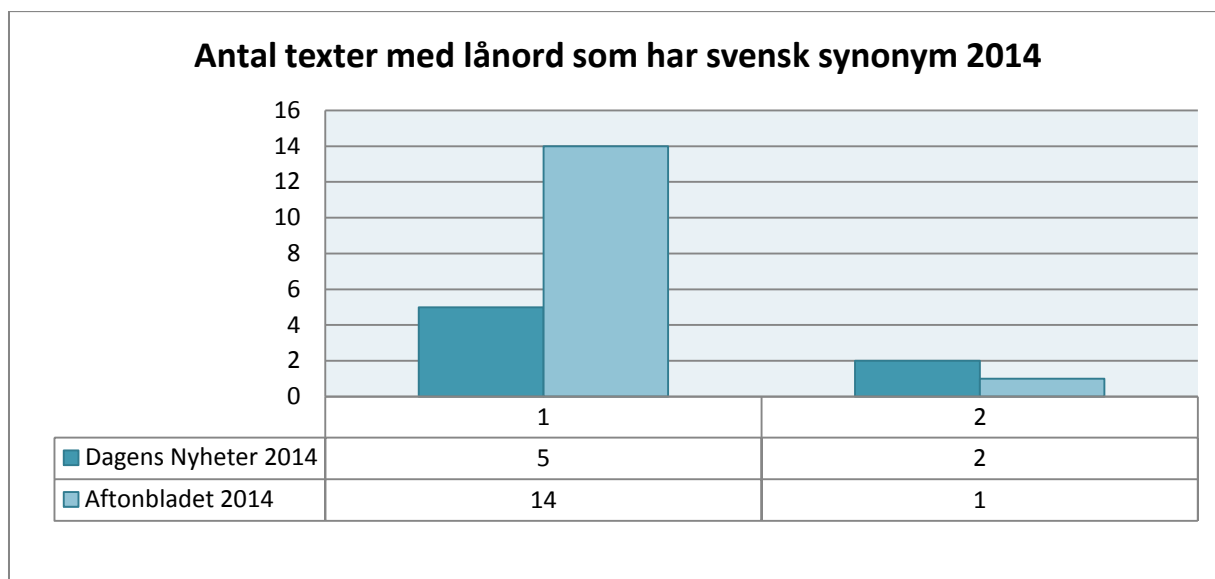
Av dessa 69 texter återfanns totalt 43 i Aftonbladet och resterande 26 i Dagens Nyheter. 28 av Aftonbladets 43 texter var skrivna 2006 och 19 av Dagens Nyheter's 26 var skrivna under mästerskapet i Tyskland 2006.

Figur 7.14: Antalet texter med ordlån som har svenska synonymer i de båda tidningarna under 2006, n=47

Utvecklingen till 2014 har varit den att det endast förekom ett eller två ordlån med svenska synonymer per text i de båda tidningarna. Dagens Nyheter skrev totalt sju texter under detta mästerskap med svenska synonymer varav i fem av dessa fanns det ett lånord och två lånord i

två texter. Aftonbladet däremot hade under samma period 14 texter med ett lånord och endast en text med två inlånade ord.

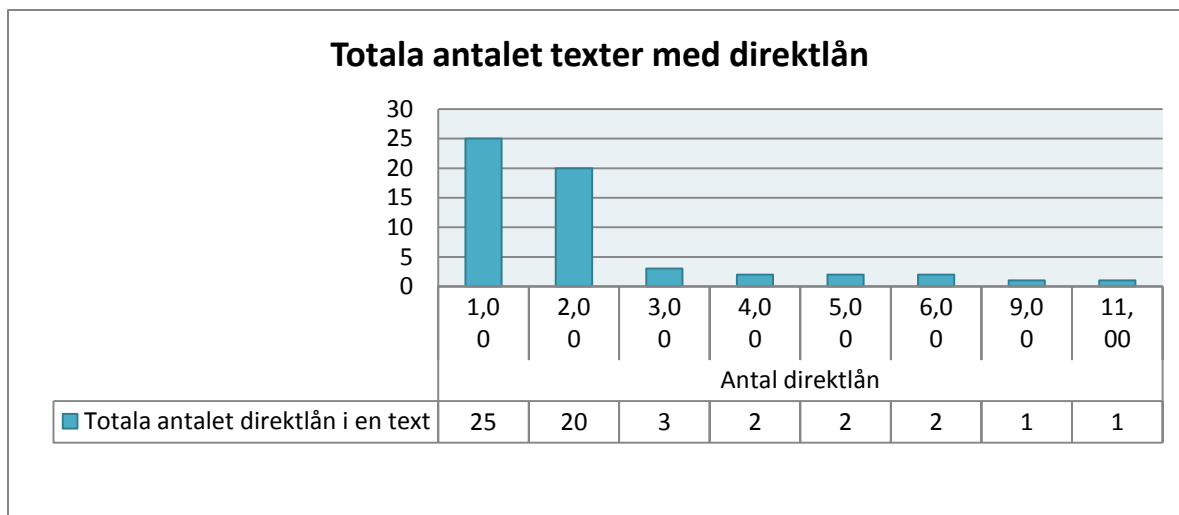
Figur 7.15: Antalet texter med ordlån som har svenska synonymer i de båda tidningarna under 2014, n=22

7.5.2 Blandlån

När det kommer till blandlånen, som innebär att halva ordet är svenskt och den andra halvan engelskt, så finns de endast fem texter som innehåller blandlån. Ett exempel på ett sådant ord som träffats på i undersökningen är *Managerjobbet*. Detta resultat hittas i *bilaga.3*.

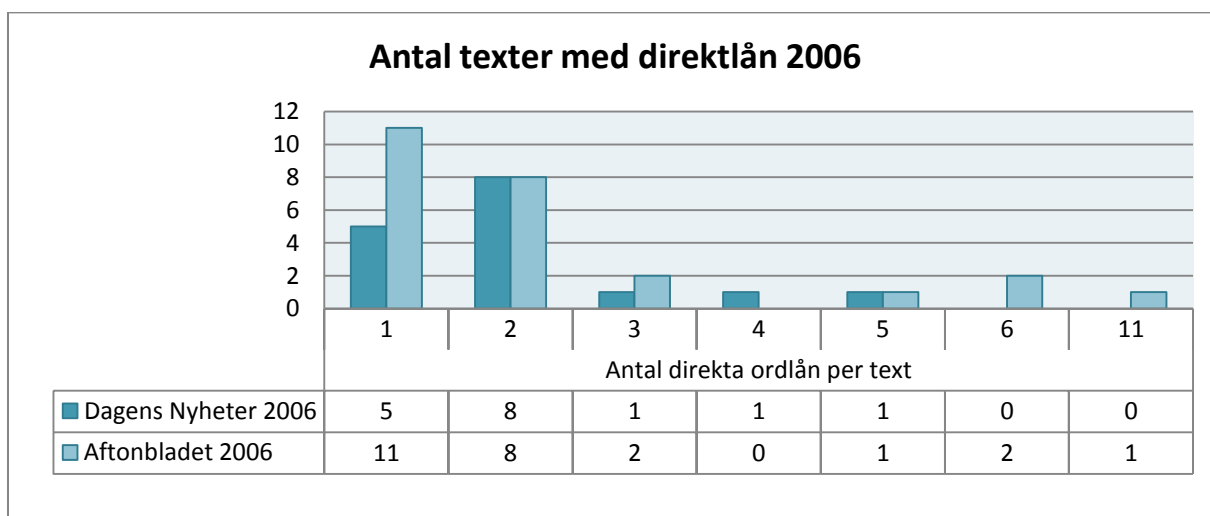
7.5.3 Direkta lånord

De direkta lånorden, utan svensk synonym, är mindre förekommande än de ordlånen med svenska synonymer. Men spridningen av den här typen av lånord är annorlunda. Direkta ordlån förekommer i fler olika antal per text. Totalt så återfinns de direkta lånord i 56 av de 495 texter som totalt producerats i de båda tidningarna. Av dessa 56 texter så förekommer det vanligen ett eller två lånord per text. I 25 av dessa 56 texter så finner vi ett direkt lånord, och i 20 av texterna hittar vi två direkta lånord.

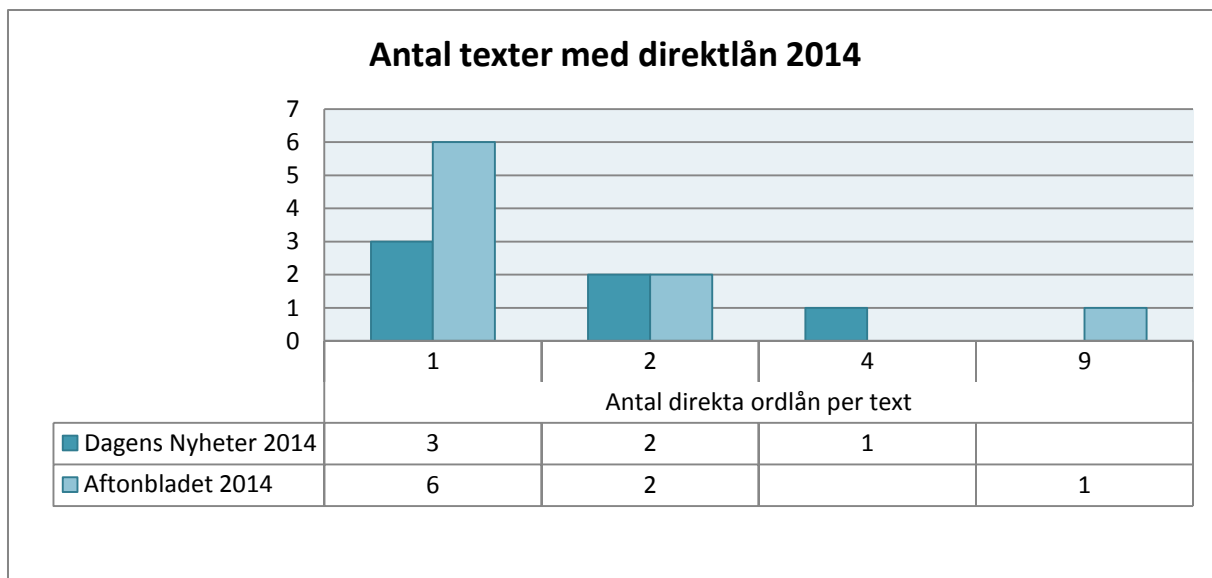
Figur 7.16: Totala antalet texter med direkta ordlån i de båda tidningarna under båda mästerskapen, n=56

2006 finns det totalt 41 texter med direkta lånord. 16 av de texterna finns i Dagens Nyheter och 25 av texterna återfinns i Aftonbladet. I Dagens Nyheter är det vanligast att det finns två direkta lånord i texterna. Medan det i Aftonbladet är frekventast att ett lånord uppträder i texterna.

Figur 7.17: Antalet texter med direkta ordlån i de båda tidningarna under 2006, n=41

2014 är det totalt 15 stycken texter med engelska direktlån. Sex av de texterna återfinns i Dagens Nyheter, medan det i Aftonbladet påträffas nio stycken texter med direktlån. Precis som 2006 är antalet texter med ett direktlån vanligast bland Aftonbladets texter. Däremot är det inte längre två lånord som är vanligast i Dagens Nyheter's texter, utan där är det numera precis som i Aftonbladet, det vill säga att ett direktlån är vanligast.

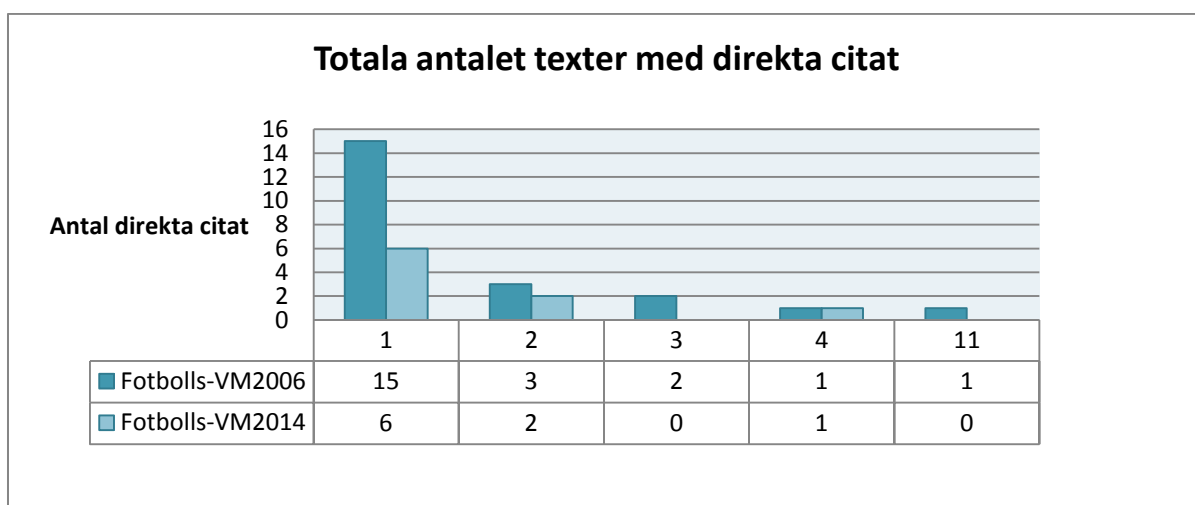

Figur 7.18: Antalet texter med direkta ordlån i de båda tidningarna under 2014, n=15

7.6 Direkta citat

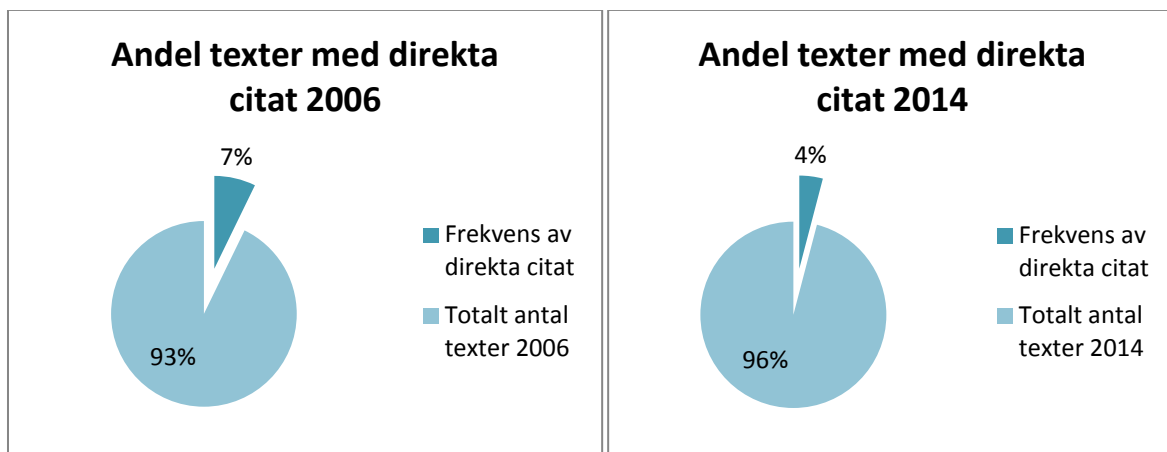
Vi har, som tidigare nämnt i metodkapitlet, valt att exkludera de direkta engelska citaten från vår beräkning av de förekommande lånorden. Detta på grund av det faktum att det hade kunnat bli en skev fördelning av lånorden då dessa används i ett större sammanhang, alltså exempelvis en mening som inte har en svensk motsvarighet. Därför väljer vi att ha med dem som en egen kategori.

De direkta citaten dyker upp i totalt 31 texter under de båda mästerskapen i de båda tidningarna.

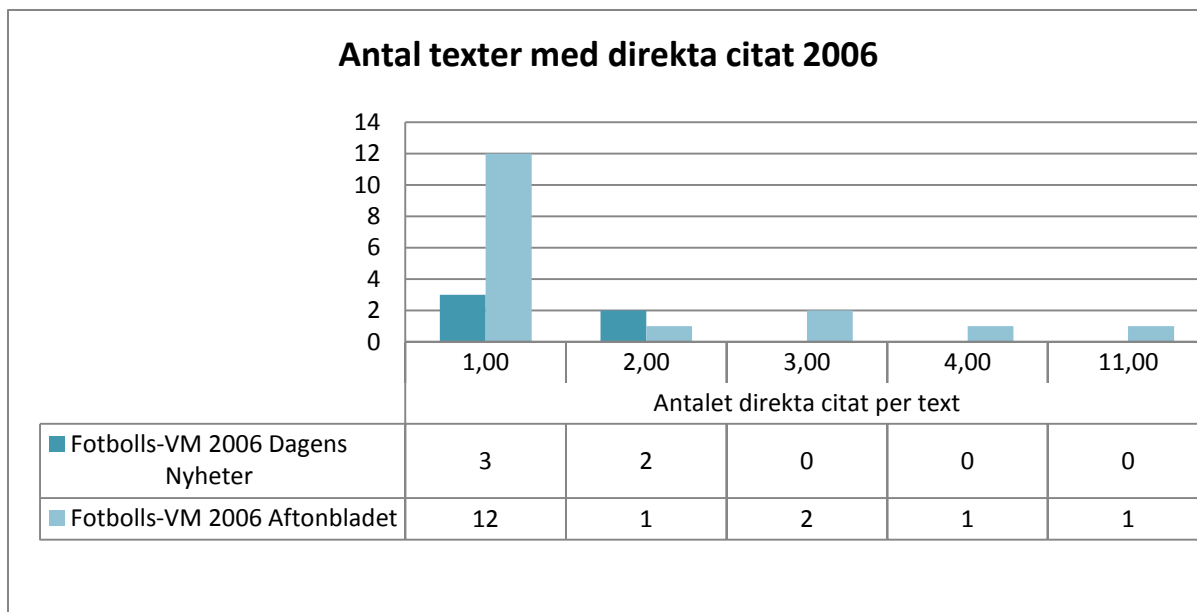
Figur 7.19: Totala antalet texter med direkta citat i de båda tidningarna under båda mästerskapen, n=31

Sett till det totala antalet gånger de uppträder i de olika tidningarna så är fördelningen som sådan att citaten förekommer i Aftonbladet vid 25 tillfällen. Medan de i Dagens Nyheter förekommer 6 gånger. Under 2006 var det totala antalet texter med direkta citat i Aftonbladets 17 stycken. Motsvarigheten i Dagens Nyheter under samma period var fem stycken med direkta citat. Antalet direkta citat har som tabellen visar minskat under rapporteringen av mästerskapet 2014. I tabellen nedan visar vi den procentuella frekvensen av andelen texter där direkta citat förekommer. Undersökningen visar att under mästerskapet 2006 fanns direkta citat i sju procent av de totala 283 texterna, medan det under 2014 dök upp direkta citat från engelskan i endast fyra procent av texterna de totala 212 publicerade texterna.

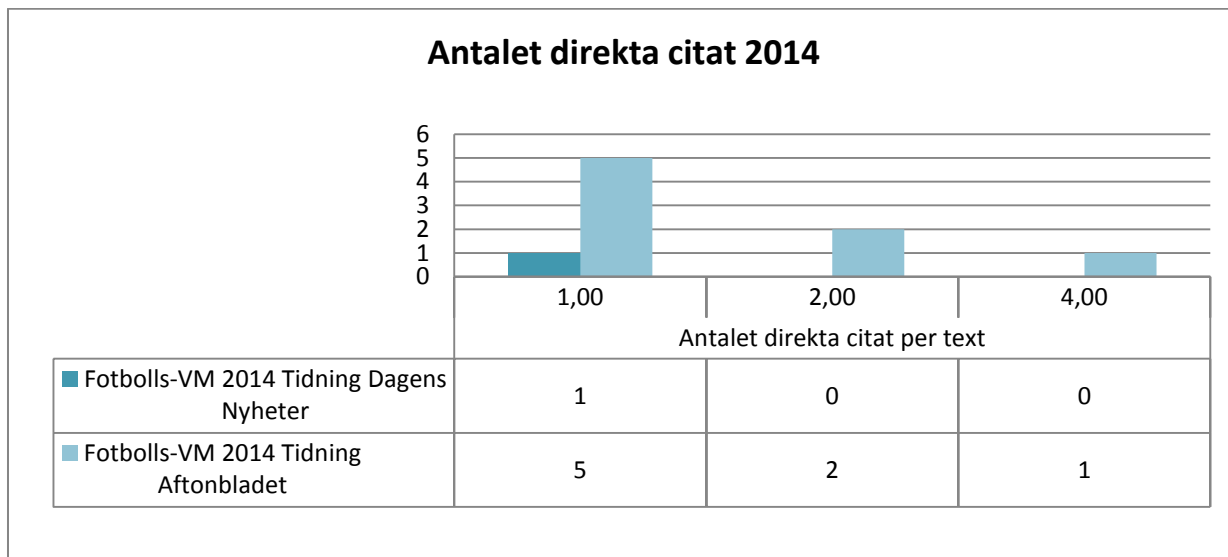
Figur 7.20: Procentuell fördelning av texter med direkta citat i båda tidningarna under båda mästerskapen, n=495 (2006 n=283, 2014 n=212)

Undersökningen som behandlar det empiriska materialet från 2006 visar att det är Aftonbladet som flitigast använder sig av direkta engelska citat. I synnerhet i de texterna där endast ett citat förekommer är Aftonbladet en betydligt mer flitig användare än Dagens Nyheter. Som figuren nedan illustrerar så har Aftonbladet hela 12 texter där ett engelskt citat förekommer, medan Dagens Nyheter endast har tre texter där ett citat existerar.

Figur 7.21: Antalet texter med direkta citat i de båda tidningarna under 2006, n=21

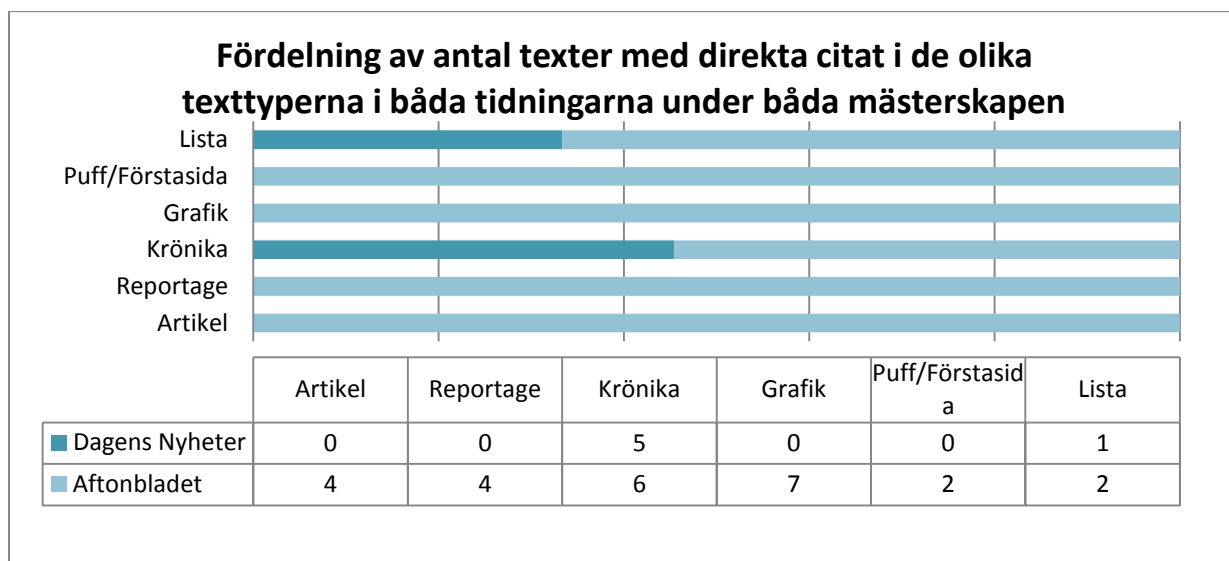
När det kommer till mästerskapet 2014 är det som tidigare nämnt, en markant skillnad i det totala antalet texter med engelska citat. Anmärkningsvärt här är att Dagens Nyheter endast har en enda text som innehåller direkta engelska citat. Det är en text med ett citat. Medan Aftonbladet, som också har gjort en stor minskning, har åtta stycken texter med citat.

Figur 7.22: Totala antalet direkta citat i de båda tidningarna under 2014, n=9

De 31 texter som innehåller direkta citat illustreras i figur 16. Här ser vi tydligt att det är i krönikorna de direkta citaten används mest, de förekommer totalt elva gånger i de båda

tidningarna under båda mästerskapen. Därefter används de näst flest gånger i de grafiska materialet, där de återfinns totalt sju gånger.

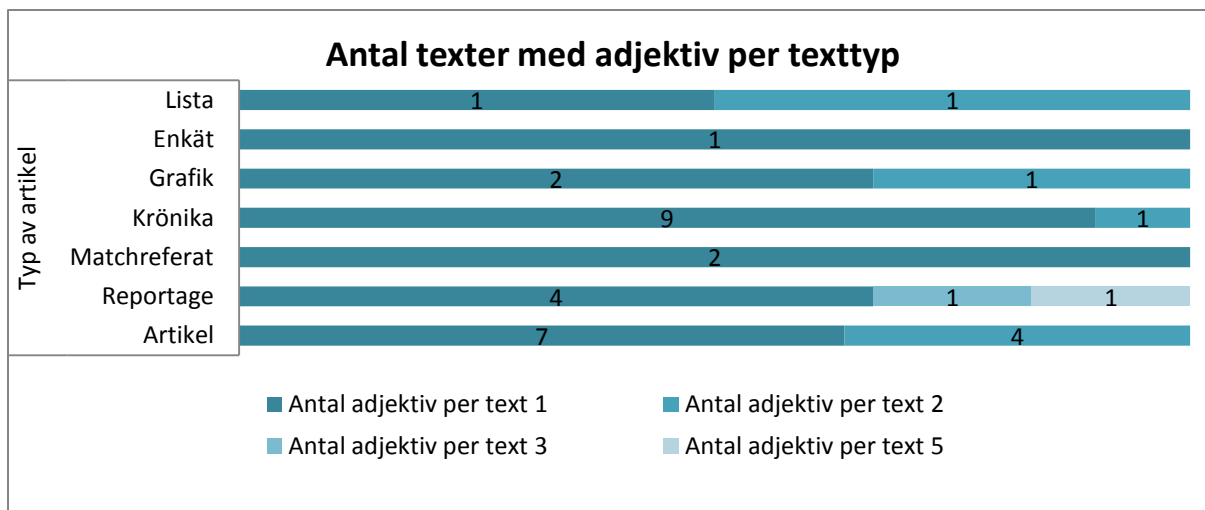
Figur 7.23: Totala antalet texter med direkta citat i de båda tidningarna under 2014, n=31

7.7 Ordklasser

De ordklasserna där lånord är vanligast förekommande är adjektiv och substantiv, med substantiven i klar majoritet. Och som tidigare nämnt och visat så är det vanligast att orden förekommer en eller två gånger per text. Diagrammen visar frekvensen av ordlånen i de olika texttyperna.

7.7.1 Adjektiv

Adjektiven förekommer, sett till frekvensen, främst i de krönikor och artiklar som skrivits. Med reportagen närmast efterföljande. Här är det också vanligt att det är ett inlånat adjektiv per text, oavsett texttyp. Vilket inte minst syns bland krönikorna, där nio av tio innehåller endast ett inlånat adjektiv. Det finns inlånade adjektiv i alla texttyper utom i det grafiska materialet.

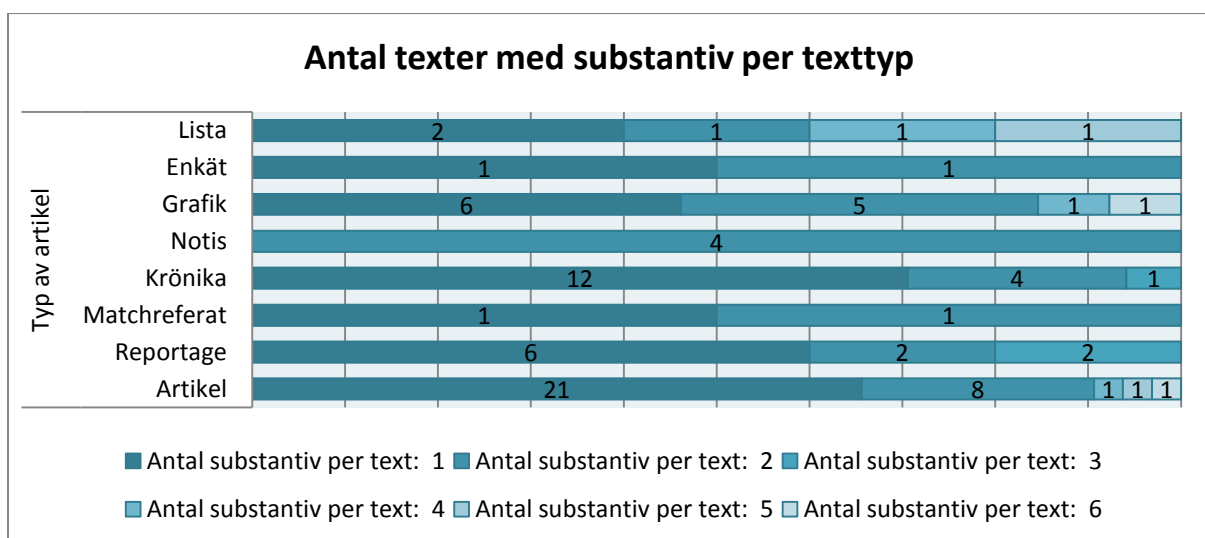

Figur 7.24: Totala antalet texter med adjektiv i båda tidningarna under båda mästerskapen, n=35

7.7.2 Substantiv

När det kommer till användandet av substantiven så är det denna ordklass som är klart vanligast förekommande bland ordlånen. Detta dels på grund utav användandet av substantiven *Coach* och *Manager* varit så pass frekvent. Men även utan dessa två vanliga termer så hade substantiven överlägset varit den ordklass med flest inlånade ord.

Och det är precis som bland adjektiven i krönikorna och artiklarna som substantiven hittas allt som oftast. Däremot skiljer adjektiven och substantiven sig åt när det kommer till vilken typ av text som efter krönika och artikel har flest lånord. Bland substantiven är det grafiska materialet som förekommer tredje flest gånger. Ytterligare en skillnad mellan substantiven och adjektiven är att substantiven förekommer i alla texttyper.

Figur 7.25: Totala Totala antalet texter med substantiv i båda tidningarna under båda mästerskapen, n=85

8 Analys

8.1 Varför skiljer det sig åt mellan dagspress och kvällspress?

Som vi trodde så förekommer det engelska lånord i rapporteringen kring fotboll i båda tidningarna och under båda mästerskapen. Dessutom ser vi tydligt att mängden redaktionellt material har minskat en hel del från 2006, från 283 skrivna texter till 212 under 2014. Det här har naturligtvis också påverkat det totala antalet lånord som används i sportspalterna. Vi ser en liknande utveckling på både Dagens Nyheter och Aftonbladet där textmängden och totala antalet lånord har minskat 2014 i jämförelse med 2006. Dock så visas det förväntade när det kommer till det totala antalet texter. Att Aftonbladet skulle ha flest texter kopplade till de båda mästerskapen, var helt förväntat. Något som alltså kan härledas till det faktum som Dahlgren och Sparks slår fast, att populärpressens företrädare är mer benägna att skriva om lättsamma nyheter, så som sport och nöje (Sparks & Dahlgren, 1992:38f). Men här måste man också väva in att Aftonbladet har en roll som en av de absolut främsta inom sportjournalistiken. Ur den aspekten står sig Dagens Nyheter väl för att vara en tidning som hör hemma i dagspressen.

När det kommer till antalet lånord i de båda tidningarna så har Aftonbladet klart flest. Men det beror på den logiska faktorn att Aftonbladet alltså helt enkelt producerat fler texter än Dagens Nyheter. Vid en procentuell uträkning visar det sig att Dagens Nyheter har en högre andel texter med engelska lånord än vad Aftonbladet har vid VM 2006. Det är naturligtvis lite anmärkningsvärt och det går emot den teori Dahlgren och Sparks beskriver, om att dagstidningar skulle ha en mer seriös och korrekt ton i sin journalistik än populärpressen. Dock använder sig Aftonbladet av flera hela citat, vilket gör att man fortsatt skulle kunna uppfatta deras journalistik som mer lättsam. Särskilt med tanke på att Dagens Nyheter och Aftonbladets procentuella antal texter med lånord är väldigt snarlikt. Vilket kan ses i *Figur 7.8*. När det kommer till mästerskapet 2014 är det fortsatt väldigt jämnt mellan Aftonbladet och Dagens Nyheter i hur många texter respektive tidning har med lånord. 2014 är det i stället Aftonbladet som inte bara antalsmässigt utan också procentuellt innehar flest lånord. Gällande citaten så har det i båda tidningarna minskat väldigt kraftigt, men fortfarande har Aftonbladet en lite större mängd citat i sina texter.

8.2 Varför har det blivit färre lånord?

Men vi alltså ser också att frekvensen av användandet av engelska lånord har minskat i båda tidningarna. Något som ur en aspekt kan ses som förvånande då det engelska språkets inflytande fått en allt mer befäst position som en stark influens i svenska språket sedan andra världskrigets slut (Stålhammar, 2010:62). I resultatet för antalet förekommande lånord per text i de båda tidningarna ser vi en väldigt omfattande minskning. Det var mer än dubbelt så många texter med lånord vid 2006 års mästerskap i Tyskland, än vad det var åtta år senare vid rapporteringen av fotbolls-VM 2014 i Brasilien. Och bara att det är en minskning är naturligtvis lite anmärkningsvärt, men framför allt omfattningen på minskningen. Att det från totalt 70 texter med lånord vid VM 2006 reducerats till 32 texter vid VM 2014 är en aning uppseendeväckande. För det är ett resultat som motsäger sig teorin om att engelskan som språk fått ett allt mer omfattande grepp om svenskan. Det finns dock en del teorier som menar att tendenserna till ett minskade av lånord i svenska språket periodvis inte är helt ovanligt. Bland annat skriver Stålhammar, i sin omfattande studie av svenska språket de senaste 800 åren, om att det inte är helt ovanligt att användandet av lånord går upp och ner. Det är snarare en väldigt vanlig förekomst att frekvensen i användandet av lånord inom olika områden varierar. Vissa ord blir i olika tid mer eller mindre trendiga att använda (Stålhammar, 2010:62). Därför skulle man kunna tolka den nedgång i användandet av lånord som inträffat från 2006 till 2014 i Aftonbladet och Dagens Nyheter som något inte alldeles överraskande, trots att det motsätter sig det faktum att engelska språket ständigt får in fler ord i svenskan. I Stålhammars verk, som får ses som väldigt aktuellt, diskuteras också det faktum huruvida svenska språket riskerar att utarmas snarare än att berikas av det engelska språkets inflytande. I diskussionen nämns bland annat att journalister, politiker och andra makthavare bär ett ansvar för svenska språkets utveckling (Stålhammar, 2010:224ff). Det här kan också appliceras på den statistik som vi har fått fram om den minskade frekvensen i antalet texter med engelska lånord. Med stöd i den teorin kan det vara så att svenska journalister under de senaste åren blivit mer medvetna om hur man ska agera, rent språkligt, för att bibehålla det svenska språket. En till synes långsökt teori, men den finns dock där.

8.3 Varför har lånorden använts? Vad för typer av lån används?

Även om antalet texter med lånord, och det totala antalet lånord har minskat under perioden för 2006-2014 så finns det fortfarande engelska lånord i de svenska sporttexterna. Och det i sig är en intressant aspekt, att de existerar. Och även om utvecklingen som sagt inte pekar mot att det blir fler och fler, så finns det en anledning att ställa sig frågan varför de existerar, och vad det är för typ av lånord som vi väljer att ta in i svenska språket. I resultatdelen presenteras

fakta som visar på att lånord existerar, i vilken utsträckning de finns i svenska fotbollstexter och i vilken genre av engelska lånord de tillhör. 20 procent av alla texter som har analyserats innehåller lånord från det engelska språket.

I analysen av det empiriska materialet valde vi att titta på antalet rena direktinlån, antalet direktlån som har svenska synonymer, ett begrepp som i forskarspråk också kallas för statuslån. Det vill säga när de svenska synonymerna inte riktigt räcker till. Sista typen av lånord som vi valde att ta med i vår undersökning var blandlån. Lån som är en del av både svenska och engelska. När vi granskade texterna från de olika tidningarna och mästerskapen bortsåg vi ifrån rena översättningslån eftersom att det hade varit för problematiskt och omfattande att samla in. I vårt resultat ser vi att det är lånen med svenska synonymer som är vanligast. Därefter följer de direkta lånen som behåller det mesta av sin stavning och som inte översätts eller har svenska synonymer. Sist kommer blandlånen som inte alls är särskilt många.

Det här stämmer bra överens med den teori som Stålhammar presenterar, det vill säga att direktlån och statuslån är två av de mest vanliga typerna av lånord i svenska språket (Stålhammar, 2010:22). Och varför just den här typen av lånord är vanligt förekommande handlar till stor del om att det inte finns någon lämplig översättning för det inlånade ordet, men att det ändå är ett ord som behövs för att exempelvis beskriva ett begrepp eller ett ting på bästa sätt. Men också det faktum att man i svenskt skriftspråk gärna ersätter svenska ord med en engelsk synonym för att uppgradera språket påverkar frekvensen av antal lånord. Det är de övergripande resonemangen som Stålhammar för när förklaringen kring varför engelska lånord förekommer, och när man överskådligt ska sammanfatta och motivera för vilka typer av ord som främst lånas in (Stålhammar, 2010:22).

Varför lånord används i just de texterna som vi har granskat är naturligtvis spekulativt till viss del, men det finns också starka belägg för att det faktiskt finns en systematik i användandet av lånord inom sporten. Gunnar Tingbjörn förklarar att sportspråket i hög utsträckning använder sig av lånord på grund av att den moderna idrottsrörelsen till stor del härstammar i Storbritannien, inte minst fotbollen. Och då är det självklart så att det blir engelska termer som också finns i sportens språk. Termer som sedan anammas, etableras och stannar kvar i det svenska språket (Tingbjörn, 2003:10). Det finns helt enkelt ingen anledning till att byta ut orden, även om vi i texterna både har sett översättningslån, blandlån och direktlån såväl med

som utan svenska synonymer. Därför är det inte förvånande att lånord i fotbollstexter förekommer.

Andra faktorer som kan kopplas till vår undersökning kring hur vanligt förekommande lånord är och vidarefrågan, varför lånord används, besvaras också i det teoretiska avsnittet. En faktor som Tingbjörn hävdar spelar in för att sportspråket har så många lånord som det har, är att sportspråket beskrivs som det språk med störst fackterminologi av alla särspråk. Det finns också teoretiska antaganden om att det även beror mycket på att det inte får ske några misstag i det kommunikativa inom sporten. Alla måste förstå. Därför väljer man att behålla engelska termer i stället för att göra halvtaskiga översättningar. Dessa faktorer gör att det faller det sig naturligt att vi har en förhållandevis hög frekvens av direkta lånord i de texterna som vi har analyserat.

Tingbjörn trycker också på att sportjournalistiken blir allt mer stilistisk i sitt utförande. Det handlar alltså inte bara om fackterminologi och etablerade termer från förr, utan lånord används också för att variera och ge sportspråket en mer målande karaktär. Att värva svenska ord med engelska ger en mer varierad karaktär på texterna. Bland annat får de två vanligaste lånorden i vår undersökning, *coach* och *manager*, ses som två uttryck som kan beskrivas som stilistiska. De ersätter i många fall svenska synonymerna *tränare* och *ledare*.

Tingbjörn talar också om att en av de främsta faktorerna till att sportens språk är mycket präglad av engelskan beror på att sportspråket ska vara mer internationaliserat. Att hela sportvärlden ska tala ett gemensamt språk. Men det är nog en teori som snarare bör appliceras kring att det ska finnas ett gemensamt talspråk, exempelvis vid de stora mästerskapen, för att förenkla kommunikationen. Att journalisterna i Dagens Nyheter och Aftonbladet skulle sitta och skriva engelska lånord för att idrottspråket är globaliserat är en aning långsökt. Och eftersom vår undersökning främst handlar om kvantitativa analyser så blir det omöjligt att utifrån vårt empiriska material säga huruvida det stämmer eller ej. Visst, det finns kanske tillfällen där journalisterna omedvetet skriver engelska lånord i texterna just för att de verkar inom en yrkeskår där interaktionen med internationella språk och kontakter är vanligt förekommande. Men det är inget vi med stöd i vårt empiriska material kan bekräfta eller utläsa tendenser kring.

8.4 Varför skiljer det sig åt inom de olika artikeltyperna?

Detta resonemang är också något vi kan skildra i vårt empiriska material när det kommer till vår analys kring i vilka typer av texter som lånord främst förekommer. Resultatet vi har fått fram visar att det i både Dagens Nyheter och Aftonbladet under såväl mästerskapet 2006 som 2014 främst är i krönikor och artiklar som är skrivna inför eller efter matcher, som har flest texter med lånord. Men det beror på att den typen av texter är klart vanligast. När det gäller den totala sammanräkningen av de 495 texterna som vi har granskat så är inte mindre än 39 procent av alla texter artiklar, och 15,2 procent är krönikor. Då faller det sig naturligt att dessa texttyper har flest lånord. Om vi däremot räknar förekomsten av lånord inom artikeltyperna procentuellt så visar det sig vara helt annorlunda. Ordlån är då istället vanligast inom reportagen, följt av krönikorna och listor.

Som vi ser i *Figur 7.9* så är listor och grafiskt material två texttyper som procentuellt räknat har en hög andel texter som innehåller lånord. Varför många av texterna inom den typen av sportjournalistiskt material innehåller mycket lånord är inte helt enkelt att förklara. En förklaring skulle dock kunna vara att den typen av texter i allmänhet innehåller mycket fackterminologi, då det i listorna och grafik inte sällan skrivs om laguppställningar, spelares positioner och tränarnas taktik. Områden där det finns flera engelska lånord. Det här om fotbollens utbredda fackterminologi nämner inte minst Tingbjörn i sin avhandling (Tingbjörn, 2010:9). Det skulle kunna vara en rimlig förklaring till varför listor och grafiskt material procentuellt har många texter som innehåller lånord.

Det är dock förvånande att matchreferaten inte innehåller särskilt många texter med lånord. Då de i flera verk, bland annat i Wallins *Sporten i spalterna*, benämns som den rena skildringen av sporten i sin fullständiga form. Matchreferaten förväntas innehålla mycket fackspråkliga termer. I vårt empiriska material var matchreferat inte särskilt vanligt. Att de inte förekommer oftare än vad de gör, är sig förvånande, just med tanke på resonemanget som förs i Wallins bok.

När det kommer till krönikor så är det en texttyp som utifrån vår undersökning visar sig vara på uppgång. Åtminstone i Dagens Nyheter, trots att totala antalet sporttexter är betydligt färre vid VM 2014 än vid VM 2006 så har antalet krönikor i tidningen ökat vid världsmästerskapet 2014. Aftonbladets antal krönikor har minskat något från 2006 till 2014, men det är ändå den typ av text som vid sidan av artiklar och grafiskt material är allra vanligast år 2006. Och 2014

när exempelvis kvällstidningen dragit ner på det grafiska materialet så står sig krönikorna stabilt. Vid 2014 är krönikor i Aftonbladet också den näst vanligaste texttypen när tidningens totala antal texter sammanställs.

Krönikorna är tillsammans med artiklar de texter som levererar flest texter med lånord. Men det beror som sagt på att krönikorna och artiklarna är flest till antal. Men även när vi räknar vilken texttyp som procentuellt har flest lånord så är alltså krönikorna i framkant. Då får de istället sällskap av reportage, och som tidigare nämnt, listor/faktarutor och grafiskt material.

Varför det är så kan man återigen applicera på Tingbjörns teori om att journalister blivit allt mer intresserade av att använda ett stilistiskt och mer varierat språk (Tingbjörn, 2010:12). Både reportage och framför allt krönikor handlar i stor utsträckning om att väcka känslor, hitta en bra dramaturgi och att skapa en individuell karaktär på texten och språket. Det är därför föga förvånande att det används mycket lånord i just krönikor.

8.5 Citatens förekomst

Samma tendens ser vi också bland de direkta citat som har samlats in i vår undersökning. Vi valde att exkludera dem från de övriga lånorden eftersom de sätts in som hela meningar och inte som enskilda ord. Men de direkta citaten är vanligast i krönikorna. I synnerhet i Dagens Nyheter där fem av sex texter med citat är krönikor. Varför direkta citat överhuvudtaget används i svensk sportjournalistik är inte helt säkert. Det finns inte några tydliga teorier som pekar på exakt varför hela citat levereras in i texterna. Men två teoretiska resonemang som kan beskrivas som rimliga att applicera på denna typ av användande, när det gäller engelska ord eller meningar, är återigen för att de svenska synonymerna inte räcker till. Skribenterna upplever att de kanske vill krydda texten, ge den en extra dimension. Och citaten skulle kunna upplevas som löjliga och tappa sin klang om de översattes. En annan aspekt skulle kunna vara att det blir kommunikativa problem, och att sakligheten skulle äventyras om en bristfällig översättning anammades. De här resonemangen, kring lånordens användande i allmänhet, förs av både Tingbjörn och Stålhammar. Och eftersom det inte finns några specifika teorier om just användandet av citat, är det rimligt att citaten kan sättas in under samma teoretiska ramar som de enskilda lånorden. I vår undersökning följer citaten samma utveckling som de enskilda lånorden, det vill säga att de minskar i både Dagens Nyheter och Aftonbladet vid VM 2014 i jämförelse med hur många som fanns vid VM 2006.

8.6 Vilka ordklasser kommer de ifrån?

När vi sammanställt materialet kring användandet av engelska lånord så tittade vi också på vilken plats i den svenska grammatiken som lånorden befinner sig. Vår undersökning visar att substantiven är i överlägsen majoritet, närmst följt av adjektiven. Det finns 85 texter där inlånade substantiv finns, och när det gäller adjektiven förekommer det lånord från den klassen i 35 olika texter. Det är endast ordlån från dessa två ordklasser som är frekvent förekommande, och därmed av intresse för analys. När det kommer till substantiven så är det alltså helt klart den ordklass som är vanligast bland de engelska lånorden i vårt empiriska material. Och att substantiv är det som främst lånas in från engelskan diskuteras i flera litterära verk som vi använt oss av. Det faller sig naturligt eftersom det handlar om att redogöra för nya föremål, benämningar, begrepp eller liknande, som hämtas utanför det svenska språket. Återigen kan man applicera det faktum att det beror på en kommunikativ aspekt. När ett substantiv plockas in i svenska språket vill man inte riskera att det får en felaktig bild eller förklaring, därför låter man det vara i originalspråk (Stålhammar, 2010:22).

Adjektiv används i grund och botten för att beskriva och förklara saker. Om att skapa ett mer målande och välbeskrivande språk. Något som man kan applicera på de teorier som tidigare diskuterats kring varför sportjournalister plockar in engelska lånord. Kring adjektiven gör vi ett antagande om att det just handlar om att de vill krydda och skapa ett mer varierat språk. Där åtminstone deras funktion i krönikor och reportage säkerligen kan kopplas till just deras användbarhet till att ge texten något extra. Slutsatsen kring ordklasserna är att substantiv och adjektiv, och knappt därefter verb, enligt alla språkforskare är vanligast bland de engelska lånorden som förekommer i det svenska språket. Vår empiri har alltså god stöttning i de teoretiska resonemangen.

9 Slutdiskussion

Här ger vi svar på de forskningsfrågor som vi ställde oss inledningsvis. En sammanfattning av resultat, analys, och uppsatsen i sin helhet.

Vår primära frågeställning handlade om att utläsa och ta reda på åt vilket håll utvecklingen för sportjournalistiken tar kring sitt användande av engelska lånord. Inför insamlingen och analysen var vi ganska övertygade om att vi skulle få se en kurva som pekar mot att det skulle bli allt vanligare med engelska lånord i svenska fotbollstexter. Anledningen till att vi hade denna föreställning berodde på att vi fick en uppfattning att vi får ta del av fler engelska lånord nu än tidigare. Inte minst vid flera tv-sändningar upplevde vi att engelska termer som *keeper*, *striker* och *possession-fotboll* blivit betydligt vanligare nu än vad det varit för åtta år sedan. Därför föreställde vi oss en likartad utveckling i det skriftliga sportspråket. Vid inläsningen av teori och tidigare forskning så befästes denna känsla. Och även om det fanns vissa argument som pekade på att det kunde gå i motsatt riktning så var vi ganska övertygade om att vår hypotes om en ökad frekvens av lånord i svenska sporttexter var korrekt. Men resultatet visar att det i stället har minskat, och det ganska markant. Det fanns nästan dubbelt så många sporttexter där lånord förekom vid VM 2006 som det fanns åtta år senare vid VM 2014. Svaret blir med andra ord att utvecklingen inte går mot att det blir fler engelska lånord i svenska fotbollstexter. Åtminstone inte i det tryckta textmaterialet som Aftonbladet och Dagens Nyheter producerar.

En annan frågeställning som vi ville besvara var vilken typ av lånord som används i fotbollstexter. Vi valde att bortse från vissa typer av lånord, på grund av olika anledningar. Dels för att det skulle innebära svårigheter i insamlingen av material, samt att vissa engelska lånord numera faktiskt betraktas som svenska ord. Av de typer av lån som vi analyserade fick vi svaret att det i huvudsak handlar om direktlån med svenska synonymer och direktlån utan svenska synonymer som var de mest frekventa i texterna. Något som stämmer bra överens med de teoretiska resonemang som vi förankrat oss i.

I vår undersökning valde vi också att titta på i vilken ordklass de inlånade orden hämtats in från. Det visade sig i stor majoritet vara substantiv, följt av adjektiv, som var vanligast. Utöver dessa två fanns inte de andra ordklasserna med i någon större utsträckning. Här hade vi en föreställning om att adjektiven skulle vara mest frekventa eftersom det sportjournalistiska språket anses vara av målande och beskrivande karaktär. Men all teori

pekade på att substantiven var vanligast, därför blev vi i slutändan inte särskilt förvånade över hur fördelningen såg ut.

Ytterligare en aspekt i vår undersökning, för att få ett helhetsperspektiv på de engelska lånorden i svenska fotbollstexter, var att granska i vilken typ av text där lånord främst förekom. Här var vår tes att det skulle vara överrepresenterade i krönikor, reportage men också i matchreferaten. Varför vi hade den föreställningen berodde, beträffande krönikorna och reportagen, på att det är texttyper som bjuder in till ett väldigt målande och rikt språk. Där variation och skapande av känslor och dramaturgi är viktigt. Matchreferaten trodde vi också skulle innehålla mycket lånord eftersom att vi där hade en föreställning om att det skulle figurera mycket fackspråk, något som bekräftats i de teoretiska avsnitten där de förklarar att sportspråket är det särspråk som innehåller flest facktermer. Men det stämde inte, andelen matchreferat med lånord var inte särskilt många och det totala antalet matchreferat var färre än förväntat. Det verkar vara en texttyp som är på nedåtgående, något som nämns i Ulf Wallins *Sporten i spalterna*.

Föga förvånande var det däremot vanligt att det fanns lånord i flera av krönikorna och reportagen. Till antal var det dock flest artiklar som innehöll lånord, men det berodde på att det totala antalet artiklar var betydligt fler än vad det fanns av de andra texttyperna i de båda tidningarna. Procentuellt uträknat så var det flest reportage och krönikor som innehöll lånord. Och det var precis vad vi hade förväntat oss efter att vi hade läst de teoretiska resonemangen som fördes i den litteratur vi tog del av. Dock fanns det också procentuellt uträknat mycket lånord i texter som vi klassade som grafiskt material och lista/faktaruta. Här finns det inga uppenbara teorier kring varför lånorden var så vanligt förekommande, men vi har en tanke om att det kan bero på att det i den typen av material används mycket facktermer.

Den sista frågeställningen som vi ville ha svar på handlade om huruvida vi kunde se några skillnader mellan dagspress och kvällspress. För det första såg vi att antalet texter i både Dagens Nyheter och Aftonbladet minskade ordentligt. Något som inte förvånar med tanke på det rådande arbetsklimatet inom den svenska journalistiken, där allt fler redaktioner får färre anställda. Vilket bland annat har drabbat sportredaktionerna där Svenska Dagbladet, som ett exempel, numera köper in sitt sportmaterial från externa aktörer som TT. När det kommer till minskningen av antalet anställda på redaktionerna så faller det sig naturligt att också sidantal och textmängd blir lidande.

Beträffande innehållet mellan dags- och kvällspress så fanns det inga tydliga skillnader i det språkliga användandet av lånord, procentuellt sett. Lite förvånande att Dagens Nyheter i princip låg på samma nivå som Aftonbladet, men det är antagligen något som kan härledas till det som diskuteras i *Massmedier, press, radio och tv i den digitala tidsåldern* om att kvällspress och dagspress blir allt mer homogena i allt från språk till format. Det fanns dock en tydlig skillnad och det kopplas till användandet av de direkta engelska citaten. Där var Aftonbladet överlägset i sitt brukande. Och det är något som kanske påverkar att man upplever Aftonbladet som en mer frekvent användare av engelska lånord.

9.1 Förslag på vidare forskning

Vår uppsats ger en liten inblick i hur utvecklingen av språket ser ut i svenska fotbollstexter. Genom nedslag vid världsmästerskapen i fotboll 2006 och 2014 har vi kunnat skapa en överskådlig bild för hur engelska lånord och direkta engelska citat har använts och åt vilket håll utvecklingen av det här användandet har tagit riktning. Självklart hade det här kunnat grävas lite djupare i ämnet. Vi har faktiskt bara valt ut att analysera de tio sista dagarna vid de två mästerskapen. Och vi har bara tittat på hur rapporteringen sett ut i två olika tidningar, en från dagspress och en kvällspress. Något som får betraktas som en väldigt begränsad period och en högst limiterad omfattning. Dock anser vi att vår studie ger en liten grund för möjligheten till vidare forskning inom samma ämne. Nedan följer en lista med förslag på hur man skulle kunna ta det här vidare.

- Att göra en liknande studie men att omfattningen skulle kunna göras större. Kanske att man skulle kunna analysera hur användandet av lånord såg ut 2002. För att på så vis eventuellt kunna se en större förändring. Språkliga förändringar brukar ta ganska lång tid.
- Samma studie fast för nästa mästerskap. Fortsätter trenden?
- Skiljer det sig mellan olika sporter? Finns det exempelvis fler lånord kring rapporteringen av ishockey-VM? Fotbollsspråket är det språk med flest fackliga termer från engelskan, men betyder det tvunget att just fotbollstexter innehåller flest lånord?

- Att man gör en liknande studie, men inkluderar fler tidningar. Kanske fler representanter av kvälls- och dagspress eller att man tar med någon tidskrift eller magasin.
- En annan intressant aspekt att granska hade varit att se hur skillnaden ser ut mellan olika typer av journalistik. Att kanske väga sportjournalistiken mot nöje, kultur eller traditionell nyhetsjournalistik?
- Inte minst hade det varit otroligt intressant att granska olika typer av journalistiskt material. Exempelvis att se skillnaden mellan tv-sändningar och tidningar. Hur lånord används i de olika medieslagen.

Referenslista

- Dahlgren, Peter & Sparks, Colin (red.) (1992). *Journalism and popular culture* . London: Sage
- Edlund, Lars-Erik & Hene, Birgitta (1996). *Lånord i svenskan: om språkförändringar i tid och rum* . 2. uppl. Stockholm: Norstedt
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena (red.) (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad* . 4., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik
- Hadenius, Stig, Weibull, Lennart & Wadbring, Ingela (2011). *Massmedier: press, radio och tv i den digitala tidsåldern* . 10., uppdaterade uppl. Stockholm: Ekerlid
- Jönsson, Åke (2006). *Fotboll: hur världens största sport växte fram* . Lund: Historiska media
- Ljung, Magnus (1988). *Skinheads, hackers & lama ankor: engelskan i 80-talets svenska* . Stockholm: Trevi
- Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (red.) (2012). *Medierna och demokratin* . 2. uppl. Lund: Studentlitteratur
- Stålhammar, Mall (2010). *Engelskan i svenskan: åttahundra år av lånade ord och språkliga influenser* . 1. uppl. Stockholm: Norstedt
- Svenska akademiens ordlista över svenska språket (2006). 13. uppl. Stockholm: Svenska akademien
- Tingbjörn, Gunnar (2003). *Engelskt lån i svenskt idrottspråk* . Göteborg: Meijerbergs institut för svensk etymologisk forskning
- Wallin, Ulf (1998). *Sporten i spalterna: sportjournalistikens utveckling i svensk dagspress under 100 år* . Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation, Univ. (JMG)
- Svenska akademiens ordlista över svenska språket (2006). 13. uppl. Stockholm: Svenska akademien

Bilagor

Bilaga 1 Fullständig kodbok

V1: Text-id

V2: Tidning

- 1) Dagens Nyheter
- 2) Aftonbladet

V3: Datum

V4: Typ av text

- 1) Artikel
- 2) Reportage
- 3) Matchreferat
- 4) Krönika
- 5) Notis
- 6) Grafik
- 7) Enkät
- 8) Puff/Förstasida
- 9) Lista

V5) Totalt antal ord

V6) Antal ordlån med svenska synonymer

V7) Antal blandlån

V8) Svenska synonymer

V9) Författarens kön

- 0) Oklart
- 1) Man
- 2) Kvinna
- 3) Man+Kvinna

V10) Vem äger materialet

- 0) Ingen uppgift

- 1) Egen
- 2) Extern
- 3) Blandad

V11) Mästerskap

- 1) Fotbolls-VM 2006
- 2) Fotbolls-VM 2014

V12) Kodare

- 1) Jasmin Frljevic
- 2) Philip Trollér

V13) Rubrik

V14) Sidnummer

V15) Använt lånord

V16) Antal direktlån

V17) Totala antalet ordlån

V18) Direkta citat

V19) Totala summan av adjektiv

V20) Totala summan av substantiv

V21) Totala summan av verb

V22) Totala summan av pronomen

V23) Totala summan av konjunktioner

V24) Totala summan av prepositioner

V25) Totala summan av interjektioner

V26) Totala summan av räkneord

V27) Totala antalet direkta citat

Bilaga 2 Använda lånord

Använt lånord

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	392	79,2	79,2	79,2
Lucky	1	,2	,2	79,4
approach	1	,2	,2	79,6
assist	2	,4	,4	80,0
assist x2, striker, playmaker	1	,2	,2	80,2
Back-up	1	,2	,2	80,4
bad, boy	1	,2	,2	80,6
Bayern-keepern	1	,2	,2	80,8
Boxen x2	2	,4	,4	81,2
Boxen, forever, playmaker	1	,2	,2	81,4
Center	1	,2	,2	81,6
chicken, swedes	1	,2	,2	81,8
coach	2	,4	,4	82,2
Coach	6	1,2	1,2	83,4
coachade	1	,2	,2	83,6
coachande	1	,2	,2	83,8
Coachar	1	,2	,2	84,0
Coachar, coachat, shortlist	1	,2	,2	84,2
coachen x4	1	,2	,2	84,4
Coachning, sorry	1	,2	,2	84,6
comeback	1	,2	,2	84,8
Comeback	2	,4	,4	85,3
Comeback x2	1	,2	,2	85,5
cred	1	,2	,2	85,7
Dancing x2, well, sir, wow,	1	,2	,2	85,9
extreme, makeover	1	,2	,2	86,1
Floor, managern	1	,2	,2	86,3
foul x2	1	,2	,2	86,5
Fouls, playmaker	1	,2	,2	86,7

fuck, lucky, coachade, speed, manager	1	,2	,2	86,9
gambler	1	,2	,2	87,1
gambling-Sven	1	,2	,2	87,3
Gated, community	1	,2	,2	87,5
Golden x2, boy x2, coachen x2, coach, gentlemen	1	,2	,2	87,7
Golden, boy, target, player,	1	,2	,2	87,9
Golden, goal	1	,2	,2	88,1
Homerunboll	1	,2	,2	88,3
I x2, Don´t x2, Know x2, man, kids	1	,2	,2	88,5
Image x2, smoking, gun	1	,2	,2	88,7
Keeper	1	,2	,2	88,9
Keepern	1	,2	,2	89,1
Live	2	,4	,4	89,5
manager	1	,2	,2	89,7
Manager	4	,8	,8	90,5
Manager x2, lucky x2	1	,2	,2	90,7
Manager x2, the x2, mystery x2, bye x2, one-touch-länk, bitter, end, too, much	1	,2	,2	90,9
Managerjobbet	1	,2	,2	91,1
Match-coacher	1	,2	,2	91,3
Mr	1	,2	,2	91,5
Mr, Play-off, play-off-matcher	1	,2	,2	91,7
One-touchspelare	1	,2	,2	91,9
one, club	1	,2	,2	92,1
Outstanding	1	,2	,2	92,3
penalties	1	,2	,2	92,5
Playmaker	1	,2	,2	92,7
Playmaker, boxen	1	,2	,2	92,9
playmaker, strikern	1	,2	,2	93,1
Possession x2, football x2	1	,2	,2	93,3

Ranch, cowboyland, fouls, coachande,	1	,2	,2	93,5
Rating, targetplayer, outstanding,	1	,2	,2	93,7
Researchteam	1	,2	,2	93,9
Rew-knap, managern	1	,2	,2	94,1
Rules	1	,2	,2	94,3
say, what	1	,2	,2	94,5
Singback-hälsning, speed	1	,2	,2	94,7
smartness, playmaker, good, fun, manager, shajning, can, catch, him, if, you,	1	,2	,2	94,9
Soft spot	1	,2	,2	95,2
sorry, guys	1	,2	,2	95,4
Speakern x2	2	,4	,4	95,8
Speed	1	,2	,2	96,0
Story, late, bloomer	1	,2	,2	96,2
Streetfighter	1	,2	,2	96,4
striker, makeover	1	,2	,2	96,6
strikern	1	,2	,2	96,8
Strikers	2	,4	,4	97,2
sudden death	1	,2	,2	97,4
Super-Swedes	1	,2	,2	97,6
Surrender, team	1	,2	,2	97,8
Team, comeback	1	,2	,2	98,0
Team, manager	1	,2	,2	98,2
teamet, fair play, team	1	,2	,2	98,4
teammanager	1	,2	,2	98,6
Teamspirit x2, förstekeepern	1	,2	,2	98,8
the, real, thing	1	,2	,2	99,0
Thriller	1	,2	,2	99,2
Wag, wives, and, girlfriends, kidsen, wags	1	,2	,2	99,4

wags x2, wives, and, girlfriends, wag	1	,2	,2	99,6
Wagsen, wag, wives, and, girlfriends, manager, discovery	1	,2	,2	99,8
Wanted, un-wanted, boss	1	,2	,2	100,0
Total	495	100,0	100,0	

Bilaga 3 Antal blandlån

Antal blandlån

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	5	1,0	100,0	100,0
Missing	System	490	99,0		
Total		495	100,0		